20/1984. (XII. 21.) KM rendelet

az utak forgalomszabályozásáról és a közúti jelzések elhelyezéséről

A belügyminiszterrel, valamint a Minisztertanács Tanácsi Hivatalának elnökével egyetértésben a következőket rendelem:

I. RÉSZ

Általános rendelkezések

I. fejezet

Bevezető rendelkezések

1. § (1) A rendelet hatálya Magyarország területén lévő közutakra, a közforgalom elől el nem zárt magánutakra (a továbbiakban - ha külön nincs említve - együtt: út), valamint ezeket az utakat keresztező vasúti átjárókra és vasúti gyalogos-átkelőhelyekre terjed ki.

(2) A forgalomszabályozásra és a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet (a továbbiakban: KRESZ) 8-20. §-ában meghatározott közúti jelzések elhelyezésére vonatkozó részletes szabályokat, valamint az egyes fogalmak meghatározását az e rendelet mellékleteként kiadott Forgalomszabályozási Műszaki Szabályzat (a továbbiakban: FMSZ) tartalmazza.

(3)

(4)

(5)

II. fejezet

Hatáskörök, feladatelhatárolások

2. § (1) Az utak forgalmának szabályozása - a 3. §-ban foglalt kivételekkel -, valamint a közúti jelzések elhelyezése, fenntartása, üzemeltetése és eltávolítása a (2)-(10) bekezdésben meghatározott kiegészítésekkel és kivételekkel az út kezelőjének a feladata.

(2) Az országos közutat keresztező, illetőleg ahhoz csatlakozó helyi közúton vagy közforgalom elől el nem zárt magánúton, valamint a helyi közutat keresztező, illetőleg ahhoz csatlakozó közforgalom elől el nem zárt magánúton az útkereszteződés szabályozása miatt szükséges közúti jelzéseket a keresztező út kezelője a keresztezett út kezelője által meghatározott feltételeknek megfelelően köteles elhelyezni.

(3) A vasúti átjárót és vasúti gyalogos-átkelőhelyet biztosító jelzőberendezés, a „Vasúti átjáró kezdete” - és az azzal együtt alkalmazott „Állj! Elsőbbségadás kötelező” - jelzőtábla és a gyalogosok részére szolgáló terelőkorlát elhelyezéséről, fenntartásáról és üzemeltetéséről, a vasúti átjáró és a vasúti gyalogos-átkelőhely burkolatának fenntartásáról, továbbá a vasúti átjárónál jelzőőr állításáról a vasúti pályahálózat működtetője köteles gondoskodni.

(4) A vasúti átjárók biztonságát szolgáló menekítősáv, terelősziget és fénysorompóval függésben lévő közúti forgalomirányító fényjelző készülék létesítése a vasutat keresztező út kezelőjének a kötelessége.

(5) A települési önkormányzat a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. §-ában foglaltakkal összhangban gondoskodik a gyalogos-átkelőhelyek megvilágításáról, a gyalogos-átkelőhelyhez vezető szilárd burkolatú járda, a gyalogút, a kerékpárút és gyalogos-felállóhely, a kiemelt szegélyen vagy padkán kívüli gyalogos korlátok, az egyéb gyalogos biztonsági berendezések létesítéséről és fenntartásáról, valamint a gyalogosok részére szolgáló vasúti gyalogos-átkelőhely és a kizárólag kerékpárosok közlekedését szolgáló vasúti átjárók létesítéséről.

(6) Autóbusz-(trolibusz-)megállóhely létesítése, áthelyezése esetén öböl, járdasziget és járdacsatlakozás építése a létesítés, illetve áthelyezés kérelmezőjének a kötelessége.

(7) Azokon a helyeken, ahol a KRESZ 9. § (1) bekezdésének *c)* pontjában említett fényjelző készülék van, a fényjelző készülék üzemzavara esetében jelzőőr állítására a villamos, valamint a megkülönböztető jelzéseket használó gépjármű üzemben tartója jogosult.

(8) Az út kezelőjének hozzájárulásával, az abban meghatározott feltételek szerint

a) az út és a vasúti átjáró nem közlekedési célú igénybevétele miatt szükséges közúti jelzéseket - ideértve a részleges vagy teljes forgalomelzárás miatt igénybe venni kívánt terelőutakon szükséges jelzéseket és jelzőőr állítását is -, valamint útkorlátozásokat az igénybe vevő,

b) a KRESZ 86. ábrája szerinti veszélyt jelző táblát a veszélyeztetett útszakasz melletti terület vadgazdálkodásáért felelős, illetve a vadászatra jogosult,

c) a KRESZ 95/d. ábrája szerinti „Útzár" jelzőtáblát kizárólag a rendőrség,

d) a KRESZ 107-109., illetve a KRESZ 2. számú függelék 5-21., 26-32., 34. és 35. ábrája szerinti tájékoztató táblát a tömegközlekedési járat vagy a létesítmény üzemben tartója,

e) az útmenti ingatlan vagy a közút mellé épített várakozóhely, vagy az útnak nem minősülő, de járműforgalmat lebonyolító terület útra vezető kijáratánál - ideértve a közforgalom elől elzárt magánutat is -, illetőleg az út csatlakozásánál sorompót, jelzőtáblát vagy forgalombiztonsági okból szükséges egyéb jelzéseket és a szükséges intézkedéseket az ingatlan tulajdonosa,

f) a KRESZ 2. számú függelék zs/5. pontjában meghatározott tájékoztató táblákat a fixen telepített elektronikus eszközökkel sebességellenőrzést végző

köteles elhelyezni (végrehajtani) és fenntartani.

(9) Az út kezelőjének hozzájárulása szükséges tömegközlekedési járat útvonalának és megállóhelyeinek kijelöléséhez.

(10) A (2)-(8) bekezdésben előírt elhelyezési, létesítési, építési, áthelyezési, fenntartási és üzemeltetési költségeket - ha jogszabály másként nem rendelkezik - az ott megjelölt kötelezettek viselik.

(11) Ha új autóbuszjárat létesítése miatt, nem biztosított vasúti átjárót biztosítani kell, vagy a vasúti átjáróban a biztosítás módját meg kell változtatni, annak költségei a járat üzemben tartóját vagy azt terhelik, akivel az üzemben tartó a járat megindítása előtt a költségek viselésében megállapodott.

(12) Azokban az esetekben, amikor

a) új vasúti pálya vagy új út építése miatt új vasúti átjáró létesül,

b) a vasúti átjárót - a vasúti pálya vagy az út nyomvonalának módosítása miatt - áthelyezik,

c) a vasúti átjárót érintően a vasúti pályát, illetőleg az utat korszerűsítik (felújítják, átépítik),

d) a vasúti átjáró biztosítási módját megváltoztatják,

a költségek az építtetőt terhelik.

(13) A (2)-(8) bekezdésben meghatározott közúti jelzéseket, berendezéseket azok elhelyezőjének vagy üzemeltetőjének tisztán és üzemképes állapotban kell tartania. Ennek elmulasztása esetén az út kezelője a (8) bekezdés *a)* és *d)* pontjában megjelölt jelzést, továbbá a közútkezelői hozzájárulás nélkül vagy a közútkezelői hozzájárulásban foglaltaktól eltérően elhelyezett jelzést az elhelyező költségére eltávolíthatja.

(14) A vasúti átjáró ideiglenes szüneteltetéséhez kapcsolódóan a 2. § (3) bekezdését érintő munkák elvégzése és az út mindkét oldalán a vasúti közlekedés lehetőségét kizáró eszköz elhelyezése, szükség esetén a vasúti átjáró burkolatának helyreállítása a vasúti pályahálózat működtetőjének feladata. Abban az esetben, amikor a vasúti átjáró ideiglenes szüneteltetésének elrendelése a közút kezelőjének kezdeményezése alapján történik, a munkákat - a vasúti átjárót biztosító jelzőberendezést érintő munkák kivételével - a közút kezelője a közlekedési hatóság határozata alapján elvégezheti.

3. § (1) A közlekedési hatóság engedélye szükséges

a) az új gyalogos-átkelőhely kijelöléséhez, forgalomba helyezéséhez és a meglévő megszüntetéséhez,

b) a vasúti átjáró létesítéséhez, áthelyezéséhez és megszüntetéséhez,

c) a vasúti gyalogos-átkelőhely létesítéséhez, áthelyezéséhez, megszüntetéséhez,

d) a vasúti átjáró és a vasúti gyalogos-átkelőhely forgalmi rendjének és biztonsági előírásainak meghatározásához,

e) vasúti átjáró, vasúti gyalogos-átkelőhely létesítését, áthelyezését vagy biztosítási módjának megváltozását követően forgalomba helyezéséhez,

f) vasúti átjáró ideiglenes szüneteltetéséhez.

(2) A közlekedési hatóság elrendelheti a vasúti átjáró vagy a vasúti gyalogos-átkelőhely

a) megszüntetését, ha a közúti forgalom jelentéktelen, és az más vasúti átjáróba, vagy vasúti gyalogos-átkelőhelyhez átterelhető, vagy

b) ideiglenes szünetelését, ha a vasúti pályahálózat működtetője a vasút üzemének legalább 6 hónapos szüneteltetését bejelenti, vagy a bejelentés elmaradása esetén a közút kezelője az ideiglenes szüneteltetés elrendelését kezdeményezi.

(3) A közlekedési hatóság a vasúti pályahálózat működtetőjének kérelme alapján határozza meg

a) a tíz percet meghaladó ideig zárva tartható vasúti átjárókat, valamint a zárva tartás leghosszabb időtartamát,

b) az időszakosan üzemelő, teljes sorompóval biztosított vasúti átjárókat és azok üzemelési időszakát,

c) a felhívásos sorompóval biztosított vasúti átjárókat.

(4) Az érdekeltek kérelmére a közlekedési hatóság dönt, ha - országos közutat érintően - az út kezelője

a) e rendelet hatálya alá tartozó forgalomszabályozási intézkedésével vagy annak megtagadásával mások érdekeit sérti,

b) előírásainak a 2. § (8) bekezdés *a)-d)* pontjaiban megjelölt szervezet vagy személy, valamint a 11. § (3) bekezdésében említett jelek, jelzések vagy berendezések eltávolítására vonatkozó felszólításnak a kötelezett nem tett eleget.

(5) Amennyiben a vasúti pályahálózat működtetője a vasútvonal csökkentett szolgáltatási szintű üzemeltetését bejelenti a közlekedési hatóságnak, a vasútvonalon lévő vasúti átjárók és vasúti gyalogos-átkelőhelyek esetében a melléklet 26.2. pontja szerinti biztosítási módok alkalmazhatók.

II. RÉSZ

A forgalomszabályozás általános szabályai

III. fejezet

Általános előírások

4. § (1) Az utak forgalmát úgy kell szabályozni (a forgalmi rendet úgy kell kialakítani), hogy a közlekedés résztvevői biztonságosan, gyorsan és zavartalanul közlekedhessenek.
(2) A forgalomszabályozási munka a szabályozás megtervezésében, megvalósításában (közúti jelzésekkel, építésekkel), hatásának megfigyeléséből és - szükség esetén - módosításából áll.
(3) A forgalomszabályozás során figyelembe kell venni a szabályozandó út (útszakasz, útkereszteződés)
- közlekedésbiztonsági helyzetét és annak időbeni változásait,
- forgalmának biztonságát és zavartalanságát befolyásoló környezet,
- forgalmának nagyságát, összetételét és annak változásait,
- műszaki jellemzőit,
- környezetének településrendezési és környezetvédelmi szempontjait.
(4) A forgalomszabályozás során kiemelt figyelmet kell fordítani
- a gyalogosok és a kerékpárosok közlekedésére,
- az útkereszteződésekre,
- a vasúti átjárókra.
(5) A forgalomszabályozást a szükséges legkevesebb közúti jelzéssel kell megvalósítani.
(6)
5. § (1)
(2) A forgalomszabályozás változtatása esetén gondoskodni kell arról, hogy mindig csak a hatályos forgalmi rendnek megfelelő közúti jelzések legyenek láthatók.
(3) A forgalmi rend megváltoztatását az erre utaló jelzésekkel az FMSZ 29.5. és 36.17. pontjában meghatározottak szerint legalább 3 hónapig jelezni kell.
6. § (1) A közúti jelzésekről a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény 34. § (3) bekezdése szerinti meghatározott nyilvántartást az út kezelője vezeti. A vasúti átjárók, a vasúti gyalogos-átkelőhelyek helyéről, biztonsági előírásairól és az ehhez kapcsolódó hatósági intézkedésekről, továbbá a gyalogos-átkelőhelyek kijelöléséről és megszüntetéséről a közlekedési hatóságnak is nyilvántartást kell vezetnie.
(2) A közúti jelzőtáblák nyilvántartásának tartalmaznia kell a jelzőtábla megnevezését, helyét, valamint elhelyezésének és eltávolításának időpontját. Az eltávolított közúti jelzőtáblákra vonatkozó nyilvántartást az eltávolítástól számított 5 évig meg kell őrizni.
(3)
(4)

IV. fejezet

Egyes forgalomszabályozási előírások

7. § Az útkereszteződések forgalmi rendjét úgy kell kialakítani, hogy az útkereszteződéshez közeledő jármű vezetője elsőbbségadási kötelezettségét és a továbbhaladás lehetőségeit egyértelműen felismerhesse. Közúti jelzőtáblákkal, forgalomirányító fényjelző készülékkel, illetve útépítési eszközökkel kell szabályozni azoknak az útkereszteződéseknek a forgalmát, ahol a forgalom nagysága miatt az útkereszteződésben a különböző irányú jármű- vagy gyalogosforgalom biztonságos áthaladásához szükséges időköz rendszeresen nem áll rendelkezésre, vagy ahol a forgalom biztonsága azt megköveteli.
8. §
9. § (1) Új vasúti átjáró és önálló vasúti gyalogos-átkelőhely csak akkor létesíthető, ha
a) a tervezett vasúti átjáróban a közúti mértékadó óraforgalom nem éri el a vasúti átjáró számított kapacitását,
b) a külön szintű keresztezés kiépítése természeti adottságok, beépítettség vagy település-szerkezeti, városképi okokból nem lehetséges, vagy
c) a külön szintű keresztezés kialakításának becsült költsége több mint 10%-kal megnövelné a tervezett fejlesztés költségét.
(2) Azon a vasúti pályán, amelyen a megengedett sebesség 160 km/óránál nagyobb, új vasúti átjárót és önálló vasúti gyalogos-átkelőhelyet létesíteni nem szabad.

(3) Új vasúti átjáró és önálló vasúti gyalogos-átkelőhely nem létesíthető, ha a rálátási háromszögben (lakott területen belül a csökkentett rálátási háromszögben) a rálátás nem szabad.

(4) Nem minősül új vasúti átjáró létesítésnek

a) a vasúti átjáró áthelyezése vagy

b) a vasúti pálya engedélyezett sebességének emelése.

(5) A vasúti átjáróban az úttest nem lehet keskenyebb és annak burkolata nem lehet rosszabb minőségű és állapotú, mint az átjáró előtti és utáni útszakaszon.

(6) Ha a vasúti átjárótól számított 30 méter távolságon belül (lakott területeken kívül, ha a vasúti átjárón átvezető út földút, 21 méter távolságon belül) útkereszteződés van és az útkereszteződésben a vasúti átjáró felől érkező járműveknek - a keresztező útról mindegyik irányból érkező járművel szemben - elsőbbségük nincs,

a) az útkereszteződés forgalmát a vasúti átjárónál elhelyezett fénysorompóval függésben lévő jelzőkészülékkel kell irányítani, vagy

b) a vasúti átjáró felől érkező járműforgalom részére az útkereszteződésnél külön - a rendelkezésre álló hosszban - útfelületet (menekítő sávot) kell biztosítani, kivéve, ha a vasúti átjárót szabályosan igénybevevő leghosszabb jármű a vasúti átjáró és az elsőbbséggel rendelkező út között biztonságosan elfér.

(7) Ha a vasúti átjáróhoz érkező jármű az elsőbbségadási kötelezettségének teljesíthetőségéről még a vasúti átjáróba történő behaladása előtt meggyőződhet, a (6) bekezdés *a)* és *b)* pontjában foglaltakat nem kell alkalmazni.

(8) Emelt sebességű vasúti pályán lévő átjáró térségében az átjárótól 30 m távolságon belül a vasutat keresztező út forgalmi elsőbbségének biztosításával, vagy a forgalom - terelőszigettel elkülönített - menekítő sávra való kötelező irányításával a forgalmi rendet úgy kell kialakítani, hogy a vasúti átjárón áthaladó közúti járművek a vasúti átjárót akadályozás nélkül elhagyhassák és a keresztező útra ráhajthassanak.

(9) Lakott területen kívül olyan új út nem létesíthető, amely a vasúti átjárótól számított 90 méter távolságon belül a vasúti pályát keresztező utat keresztezi vagy ahhoz csatlakozik. Ez a tilalom nem vonatkozik gyalogút és kerékpárút létesítésére, valamint meglévő földút szilárd burkolattal való ellátására.

(10) A vasúti átjáró biztosítását és forgalomszabályozását úgy kell megoldani, hogy azok tegyék lehetővé a forgalom számára - a biztonság sérelme nélkül - a legrövidebb zárva tartási időtartamot.

(11) Külön tábla elhelyezésével kell feltüntetni a 3. § (2) bekezdésében meghatározott

a) tíz percet meghaladó ideig zárva tartható vasúti átjárók leghosszabb zárva tartási időtartamát,

b) időszakosan üzemelő vasúti átjárók üzemelési időszakát,

c) felhívásos sorompóval biztosított vasúti átjáró igénybe vehetőségének módját.

(12) A vasúti átjárónál a rálátási háromszögben nem helyezhető el olyan létesítmény, amely a vasúti átjáróhoz közeledőket, és az azon áthaladókat megtévesztheti, vagy azok figyelmét elvonhatja (például fekete-fehér színű sorompó, reklámtábla stb.).

(13) Normál és széles nyomtávú országos, elővárosi, térségi és helyi vasúti pályahálózat részét képező vasúti pályán a fénysorompóval vagy félsorompóval kiegészített fénysorompóval biztosított vasúti átjáró előtt a forgalmi irányokat az úttest felező vonalában terelőszigettel kell szétválasztani, ha

a) a vasúti pályát párhuzamos közlekedésre alkalmas út keresztezi,

b) az emelt sebességű vasúti pályán lévő átjáró mértékadó vasúti átjáró forgalma a 200-at meghaladja, és az átjáróban a fénysorompót kiegészítő félsorompó - az úttest bal oldalán - nincs megismételve,

c) azt - az *a)-b)* pontban nem említett helyeken - a vasúti átjáró közlekedésbiztonsági helyzete (baleseti adatai, észlelhetősége stb.) szükségessé teszi.

(14) A terelősziget észlelhetőségét lakott területen kívüli vasúti átjáró esetében forgalomtechnikai elemekkel (festett szegély, fényvisszavető útburkolati elemek, jelzőtestek stb.) kell biztosítani.

(15) Saját célú vasúti pályahálózat részét képező vasúti pályán, összekötő vasúti pályán, csatlakozó vasúti pályán és keskeny nyomtávú vasúti pályán lévő kereszteződés esetében a terelősziget létesítésének szükségességét a közlekedési hatóság állapítja meg.

(16) Menetrend szerint közlekedő közforgalmú autóbuszjárat új útvonala csak biztosított vasúti átjárón keresztül jelölhető ki.

(17) Ha a lakott területen levő vasúti átjárón átvezető úton - a vasúti átjárótól nem messzebb, mint 200 méter távolságban - közvilágítás van, a közvilágítást a vasúti átjáróig meg kell hosszabbítani és a vasúti átjárót meg kell világítani.

10. § (1) A helyi forgalomszabályozás célja, hogy a közúti jelzések alkalmazásával közölje a közlekedésben résztvevőkkel azokat a különleges kötelezettségeket, korlátozásokat, tilalmakat, vagy veszélyhelyzeteket, amelyekre az adott helyen a KRESZ-ben foglalt tételes magatartási szabályok betartása mellett figyelemmel kell lenniük.

(2) A járművek forgalmára vonatkozó tilalmat, vagy korlátozást csak kellően indokolt esetben és mértékig szabad elrendelni. A tilalmak vagy korlátozások a forgalom biztonságának és egységesítésének, az út (műtárgy) műszaki állapotának védelme és környezetvédelmi szempontok érdekében rendelhetők el.

(3)

(4) Ha az út teljes - vagy csak egyik forgalmi irány számára történő - lezárása válik szükségessé, megfelelő forgalomterelésről gondoskodni kell.

(5) Úton folyó olyan munkavégzés esetén, amely az út forgalmát érinti, a munkavégzésre engedéllyel rendelkező köteles a szükséges ideiglenes forgalomszabályozási feladatra (forgalomkorlátozás, forgalomterelés) tervet készíteni és azt a tereléssel érintett út kezelőjének (tulajdonosának) jóvá kell hagynia.

(6)

(7) Ha a forgalmat főútvonalról terelik el, az átterelés idejére a terelőutat főútvonalnak kell kijelölni, vagy az út főútvonal jellegét az átterelés előtt meg kell szüntetni.

(8) A járdán, valamint a gyalog- és kerékpárúton végzett munkával elfoglalt területet, valamint a járdán, továbbá a gyalog- és kerékpárúton lévő - a közlekedés biztonságát veszélyeztető - akadályt el kell keríteni és arra a gyalogosok és kerékpárosok figyelmét veszélyt jelző táblákkal fel kell hívni. Amennyiben a járdát, valamint a gyalog- és kerékpárutat teljes szélességben le kell zárni, a gyalogosok és kerékpárosok közlekedésének céljára az úttest szélén legalább egy gyalogos közlekedésére alkalmas sávot kell kialakítani, vagy a gyalogosok és kerékpárosok biztonságos közlekedését más módon lehetővé kell tenni.

(9) Az út- vagy közműépítési, fenntartási, köztisztasági, mérési, ellenőrzési vagy más hasonló munkát végző gazdálkodó szervezet köteles gondoskodni arról, hogy az úton vagy annak közvetlen közelében munkát végző dolgozója feltűnő, - fényvisszavető felületet tartalmazó - narancssárga-piros színű védőmellényt viseljen.

10/A. § (1) A közúthálózatba tartozó utak lakott területen belüli teljes szakaszán vagy annak egy részén a település lakókörnyezetének védelme érdekében a közút kezelője - a fővárosi közutak esetében a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 23. § (4) bekezdés 1. pontja szerint a fővárosi önkormányzat, egyéb közutak esetében a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény 33. § (1) bekezdésében meghatározott közútkezelő - a hatáskörrel rendelkező közlekedésrendészeti szerv állásfoglalása ismeretében a 7,5 tonna megengedett össztömeget meghaladó tehergépkocsik behajtását - időszakos vagy állandó jelleggel - korlátozhatja, a 3,5 tonna megengedett össztömeget meghaladó tehergépkocsik, vontatók, mezőgazdasági vontatók és lassú járművek közlekedését tiltó korlátozott forgalmú övezetet (zóna) alakíthat ki a következő feltételek együttes fennállása esetén:

a) a korlátozást a települési önkormányzat kezdeményezi,

b) a korlátozás alá eső útszakasz helyett rendelkezésre áll az adott település egészének vagy egy részének elkerülését lehetővé tevő - az országos közúthálózatba tartozó, a korlátozással érintett útszakasszal legalább azonos teherbírású és összességében lakott területet rövidebb szakaszon érintő - útszakasz.

(2) A települési önkormányzat az intézkedés megtételét, továbbá korlátozott forgalmú övezet (zóna) környezetvédelmi okok miatti kijelölését a zaj- és rezgésterhelésre vagy a veszélyes légszennyezettség mértékére vonatkozó, annak készítésére jogosult szakértő véleménye birtokában kezdeményezheti, ha a szakértői vélemény szerint a mért értékek az emberi egészségre és környezetre ártalmas, külön jogszabályban megállapított határértéket meghaladják.

V. fejezet

Közúti jelzések elhelyezése, karbantartása és ellenőrzése

11. § (1) A közúti jelzéseket a KRESZ és a vonatkozó szabványok rendelkezéseinek megfelelően úgy kell elhelyezni, hogy azok a járművezetők és gyalogosok, akikre a jelzés vonatkozik, bármely napszakban, kellő távolságból észlelhessék, és azokból - helyismeret hiányában is - a forgalmi rendet félreérthetetlenül felismerhessék.

(2) A forgalomirányító fényjelzőkészülékek és a közúti jelzőtáblák elhelyezésénél ügyelni kell arra is, hogy azok jelzését ne láthassák olyan irányból érkező járművezetők és gyalogosok, akikre a jelzés nem vonatkozik. Ha ez nem lehetséges, olyan elhelyezési módot kell választani, amely nem hagy kétséget az iránt, hogy a jelzés melyik irányból érkező járművezetőre, illetőleg gyalogosra vonatkozik.

(3) Tilos

a) a KRESZ-ben, illetve a közúti jelzések szabványaiban nem említett közúti jelzések alkalmazása,

b) egymásnak ellentmondó közúti jelzések (közúti jelzőtábla és jelzőtábla, jelzőtábla és útburkolati jel, fényjelzőkészülék és jelzőtábla, vagy útburkolati jel és forgalomirányító fényjelzőkészülék fényjelzése) együttes alkalmazása.

(4) A (3) bekezdés *a)* pontjában említett tilalom nem vonatkozik az „Egyéb veszély” közúti jelzőtábla alatt a veszély jellegére utaló, valamint azokra a kiegészítő jelzőtáblákra és közúti jelzésekre, amelyeket a közlekedésért felelős miniszter engedélyez.

(5) A közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény 20. § (11) bekezdésében meghatározott ellenőrző hatóságok, az ellenőrzés helyén és annak 200 méteres körzetében, az ellenőrzés időtartalmára ideiglenesen, - az autópályák és az autóutak esetében a közút kezelőjével közösen, egyéb esetben önállóan - utasítást adó jelzőtáblákat és előjelző táblákat helyezhet el a forgalom irányítására.

12. § (1)

III. RÉSZ

Vegyes rendelkezések

VI. fejezet

Jelzőőrök, úton folyó munkák

13. § (1)
(2) A jelzőőrnek éjszaka és korlátozott látási viszonyok között piros fényű lámpával, egyébként jelzőtárcsával kell jelzést adnia.
(3) A jelzőőr ruházatára a 10. § (9) bekezdésében foglaltak az irányadóak.
(4) Amennyiben a forgalmat jelzőőr irányítja, köteles azt az „Egyéb veszély” közúti jelzőtáblával - a jelzőőrre vonatkozó kiegészítő táblával együtt - az FMSZ 36.17. pontját is figyelembe véve előre jelezni.
14. § (1) Az úttesten végzett munkával elfoglalt területet, illetőleg az úttesten levő - a közlekedés biztonságát veszélyeztető - akadályt piros-fehér sávozású korláttal, terelőfüzérrel, terelőkúpokkal, vagy más, hasonló eszközökkel el kell keríteni (részleges útelzárás). Éjszaka és korlátozott látási viszonyok között ezen felül az elkorlátozott terület kezdetét és végét - legalább a megállási látótávolságból észlelhető, folyamatos piros vagy villogó borostyánsárga fényt adó - lámpával meg kell jelölni, vagy az elkorlátozó elemeket fényvisszaverő felülettel kell ellátni. A lezárt terület előtt el kell helyezni az „Úton folyó munkák”, valamint az „Útszűkület” jelzőtáblát. Az elkorlátozásra a nyíl alakban sávozott piros-fehér színű tábla alkalmazható.
(2) Az (1) bekezdés esetén a közúti jelzőtáblák elhelyezésére vonatkozó általános szabályoktól olyan mértékben lehet eltérni, hogy az a jelzések láthatóságát és a közlekedés biztonságát ne veszélyeztesse.
(3) Azokat a közúti jelzéseket, amelyek az útépítés miatt nem érvényesek és emiatt megtévesztőek lehetnek, el kell távolítani, illetőleg le kell takarni.
(4)

Sürgősségi orvosi ellátás

14/A. § (1)
(2) Az ellátási kötelezettség szerinti települési önkormányzat jegyzője a kijelölt orvos várakozási engedélyére rájegyzi a várakozási engedélynek - az illetékes népegészségügyi igazgatási szerv által javasolt -
a) időbeli hatályát (naptári időszak),
b) az orvosi ellátáshoz elengedhetetlenül szükséges területi hatályát,
c) a várakozás megengedett időtartamát, amely legfeljebb 4 óra lehet.

IV. RÉSZ

Záró rendelkezések

VII. fejezet

Hatálybaléptető és záró rendelkezések

15. § (1) Ez a rendelet kihirdetése napján lép hatályba.
(2)
16. § (1)-(10)
(11)-(12)
(13)
17. §

Melléklet a 20/1984. (XII. 21.) KM rendelethez

Forgalomszabályozási műszaki szabályzat

I. fejezet

Az útburkolat hosszirányú felosztása

1. Az útburkolat hosszirányú felosztása

1.1.
1.2.
1.3.
1.4.
1.5.
1.6. Párhuzamos közlekedésre kijelölt úton a forgalmi sávok mellett biztosítható hely a várakozó járművek számára, illetve különleges forgalmi sávokra is.
1.7. Egyirányú forgalmú utat párhuzamos közlekedésre kijelölni csak akkor lehet, ha az úttesten legalább két vagy ennél több forgalmi sáv szélességű hely áll rendelkezésre - akár időszakosan is - a járművek folyamatos haladására.
1.8. Az úttestet - vagy annak egyik oldalát - teljes szélességben párhuzamos közlekedésre kijelölni csak akkor szabad, ha a külső forgalmi sávokon (sávon) a megállást vagy a várakozást legalább időszakosan megtiltották. Kivétel ez alól az olyan osztottpályás út, ahol az egyes úttestek 2 forgalmi sáv szélességűek.
1.9-1.11.
1.12. Az olyan úton, ahol a KRESZ 155. és 156. sz. ábra szerinti útburkolati jellel jelölt várakozóhelyeknél kizárólag a be- és kiállást lehetővé tevő legalább 2 méter széles útburkolat felület áll rendelkezésre, azt leállósávnak kell tekinteni és azt a mellette levő forgalmi sávtól úttest szélét jelző folytonos vonallal kell elválasztani.
1.13. Villamospályát forgalmi sávnak kijelölni abban az esetben szabad, ha a villamospálya erre alkalmas, és forgalmi sávként való használatát megfelelő jelzésekkel jelezték.

II. fejezet

Útvonal típusok és különleges forgalmi sávok kijelölése és általános szabályozása

2. Gyorsforgalmi utak (autópályák és autóutak)

2.1. Autópályának csak osztottpályás út jelölhető ki, amely megfelel a következő feltételeknek:
a) forgalmi irányonként legalább két forgalmi sáv van,
b) mindkét úttestje mellett, a menetirány szerinti jobb oldalon leállósáv van,
c) a különszintű útkereszteződéseinél gyorsító-, illetőleg lassítósáv van,
d) azonos szintben más út nem keresztezi,
e) vasúti vagy villamospálya azonos szintben nem keresztezi és nem és érinti,
f) az útmenti ingatlanhoz közvetlen csatlakozása nincs,
g) lakott területen átvezető - vagy ilyen területet érintő - szakasza a lakott területtől kerítéssel, korláttal vagy más hasonló módon el van választva.
2.2. Autóútnak az olyan út jelölhető ki, amely megfelel a 2.1 *e)-g)* pontokon felül a következő feltételeknek is;
a) másik úttal való szintbeni kereszteződésében - ha a kanyarodás megengedett - a balra kanyarodó járművek részére minden esetben, a jobbra kanyarodó járművek részére lehetőség szerint külön útfelületet biztosítottak,
b) kizárólag olyan út keresztezi, amelynek az autóúthoz csatlakozó része legalább 100 méter hosszban szilárd burkolattal van ellátva.
2.3-2.14.
2.15. Autópályán, osztottpályás autóúton az egyes forgalmi sávokra való továbbhaladás megtiltására a KRESZ 9. § (1) bekezdés *e)* pontban említett fényjelző készüléket lehet alkalmazni.

3. Főútvonalak

3.1. Főútvonalnak az az út jelölhető ki, amelynek
- szerepe az úthálózatban, a hálózati besorolás alapján jelentős,

- forgalma a környező utakénál nagyobb,
- kiépítettsége és környezeti adottságai (pl. lakott területen járda, közvilágítás) a forgalom és az érintett környezet biztonsági érdekeinek megfelelnek.

3.2. Tilos a kétirányú forgalmú utat csak az egyik irányban főútvonalnak kijelölni.

3.3. Egyszintben levő, három külön úttesttel rendelkező út esetében csak a középső (kétirányú forgalmú) úttest jelölhető ki főútvonalnak. Az ilyen úton levő útkereszteződéseket úgy kell kialakítani, hogy a keresztező úton haladó járműnek elsőbbsége legyen a három külön úttesttel rendelkező út szélső úttestjein haladó járművekkel szemben.

3.4. Főútvonal útkereszteződésen csak abban az esetben vezethető át, ha az útkereszteződés geometriai kialakítása és kiépítettsége, valamint az alkalmazott közúti jelzőtáblák, útburkolati jelek, úttartozékok és környezeti elemek folytán nem merülhet fel kétség aziránt, hogy az útkereszteződéshez melyik irányból érkező járműnek van elsőbbsége.

3.5. Ha két főútvonal - azonos szintben - keresztezné egymást, az egyik út főútvonal jellegét az útkereszteződés előtt meg kell szüntetni, a másik főútvonalat pedig az útkereszteződésen át kell vezetni.

3.6-3.14.

4. Főútvonalnak ki nem jelölt utak

4.1. Főútvonalnak ki nem jelölt, de a környező utaknál nagyobb forgalmú, vagy úthálózati szempontból fontosabb szilárd burkolatú utak forgalmának elsőbbségét az útvonalon levő útkereszteződések külön-külön szabályozásával lehet biztosítani, az „Útkereszteződés alárendelt úttal” és „Elsőbbségadás kötelező!” jelzőtáblák alkalmazásával.

4.2-4.3.

4.4. A 4.1 pontban említett szabályozás nem alkalmazható, ha az útkereszteződés geometriai kialakítása és kiépítettsége, valamint az alkalmazott közúti jelzőtáblák, útburkolati jelek, úttartozékok és környezeti elemek nem elégségesek annak kétséget kizáró közlésére, hogy az útkereszteződésben melyik irányból érkező járműnek van elsőbbsége.

4.5. A 4.1 pontban említett szabályozás szerinti utak kereszteződésénél az egyik utat a másiknak alá kell rendelni, vagy - kivételesen - jelzőtáblával jelzett egyenrangú útkereszteződést kell kialakítani.

5. Váltakozó irányú forgalmú utak

Olyan úton, amelyen

a) csak gépjármű közlekedhet, és

b) azonos szintben másik út nem, vagy csak fényjelző készülékkel irányított forgalmú útkereszteződésben keresztez,

a forgalmi rend úgy is kialakítható, hogy a forgalmi sávon (sávokon) a közlekedés iránya időszakonként a forgalmi igényektől függően változzék. Ilyen esetben a forgalmi sávokat kettős terelővonallal kell kijelölni és a forgalmi sáv felett a KRESZ 9. § (1) bekezdésének *e)* pontjában említett forgalomirányító fényjelző készülékeket kell elhelyezni. Az út két végét úgy kell kialakítani, hogy a fel- és lehajtás - bármilyen is az egyes forgalmi sávokon a forgalom iránya - biztonságos és akadálytalan legyen.

6. Egyirányú forgalmú utak

6.1. Egyirányú forgalmú utakat elsősorban a lakott területeken belüli különleges forgalmi igények kielégítésére lehet kijelölni. Az egyirányú forgalmú utak kijelölésénél figyelemmel kell lenni a térség úthálózat-szerkezetére és a kijelölés miatt szükségessé váló többlet útvonalra. Az egyirányú forgalmi utakat lehetőleg párban (körbejárást biztosító, egymáshoz közeli ellentétes irányú egyirányú forgalmi utak) kell kijelölni.

6.2. Egyirányú forgalmú útnak nem jelölhető ki az út, ha ezáltal - akár időszakosan, vagy kivételesen is - a forgalom irányával szemben nem zárt pályán villamos közlekednék.

6.3. Egyirányú forgalmú út kétirányú forgalmú útban - illetőleg olyan egyirányú forgalmú útban, amelyben a forgalom iránya ellenkező - csak útkereszteződés közvetítésével és csak abban az esetben folytatódhat, ha az ebből fakadó veszély az alkalmazott kiépítéssel és közúti jelzések alkalmazásával egyértelműen kiküszöbölhető.

6.4. Egyirányú forgalmú utak párhuzamos közlekedésre történő kijelölésénél az I. fejezetben foglaltak értelemszerűen alkalmazandók.

6.5. Az útkereszteződésben az olyan csomóponti ágakat, amelyek félreérthetetlenül egyetlen forgalmi irány számára szolgálnak (csomóponti lehajtó-, felhajtó- és összekötőágak stb.), egyirányú forgalmú útnak kijelölni nem kell.

6.6. A külön e célra létesített várakozóhelyeket és az útnak nem minősülő, de járműforgalmat lebonyolító területet egyirányú forgalmú útnak kijelölni csak nagyon indokolt esetben és akkor szabad, ha az ebből fakadó félreérthetőség kiküszöbölhető. A járművek szembehaladását ilyen helyeken más közúti jelzésekkel (pl. kötelező haladási irányt jelző táblák, útburkolati jelek) lehet megakadályozni.

6.7-6.10

6.11. Egyirányú forgalmú úton a forgalom irányával szembeni haladásra a járműforgalom menetiránya szerinti bal oldalon autóbusz-forgalmi sáv vagy kerékpáros által is használható autóbusz-forgalmi sáv alakítható ki ott, ahol a tömegközlekedés előnyben részesítése ezt indokolja.

6.12. Egyirányú forgalmú úton kerékpárral az út forgalmi irányával szembeni haladás kerékpársáv kijelölésével is megengedhető.

6.13. Az ellenirányú kerékpáros forgalom számára kerékpársáv akkor jelölhető ki, ha a kerékpársáv mellett legalább 2,75 m széles úttest áll rendelkezésre. Amennyiben az egyirányú utca menetiránya szerinti bal oldalán a járművek várakozása megengedett, a várakozó járműsor melletti biztonságos oldaltávolság is biztosítandó.

6.14. Ellenirányú kerékpározás kerékpársáv kijelölése nélkül akkor engedhető meg, ha a következő feltételek mindegyike teljesül:

a) az út nincs főútvonalnak kijelölve,

b) az úton nincsenek felfestéssel forgalmi sávok kijelölve és az út nem alkalmas párhuzamos közlekedésre,

c) az út bármely pontján az egymással szemben haladó járművek vezetői legalább 70 méterről (30 km/h megengedett sebesség esetében legalább 50 méterről) folyamatosan jól láthatják egymást,

d) az úton legalább 4,00 m (30 km/h megengedett sebesség esetében 3,75 m) járható szélesség áll rendelkezésre, vagy az úton a mértékadó óraforgalom (MOF) a 200 jármű/óra értéket nem haladja meg, és vannak kitérési lehetőségek.

6.15. A 6.11-6.14. pontban foglalt forgalomszabályozás esetében az „Egyirányú forgalmú út” jelzőtábla (KRESZ 104. ábra) alatt kiegészítő táblát (KRESZ 105/a. ábra) kell elhelyezni, értelemszerűen alkalmazva a kerékpár vagy a busz, vagy mindkét jelzési képet, a másik végénél pedig a „Behajtani tilos” jelzőtábla (KRESZ 53. ábra) alatt kiegészítő táblát (KRESZ 59/a. ábra) kell elhelyezni a kivételt értelemszerűen mutató jelzési képpel. Az ilyen utat keresztező utakon az útkereszteződésekben a „Kötelező haladási irány” jelzőtábla alatt a kivételezett jármű(vek) jelzési képét minden esetben el kell helyezni (KRESZ 18/d. ábra). Amennyiben a csomópontban valamely továbbhaladási irányt (irányokat) tiltó tábla korlátozza, az 59/a. ábra szerinti kiegészítő táblát kell alkalmazni.

7. Körforgalom

7.1. Lakott területen kívül, első- és másodrendű főutak egymással, vagy gyorsforgalmi út csomóponti ágával kialakított 4 ágú körforgalomhoz további ág létesítése nem engedhető meg.

7.2. Lakott területen kívül további útcsatlakozás vagy útkereszteződés a körpálya szélétől számított 100 méteren belül nem létesíthető, kivéve a közút kezelő egyetértésével az alábbiak:

a) földút, szervizút keresztezése,

b) közforgalomra nem megnyitott, közvetlen ingatlan kiszolgálás,

c) közúti üzemmel kapcsolatos létesítmény jobbra kisíves csatlakozása.

7.3. Lakott területen kívül legfeljebb 5 ágú körforgalom létesíthető.

7.4. A körpályán 60 m-nél nagyobb sugarú íven való áthaladást a körforgalom geometriai kialakításával, többsávos körforgalom esetében forgalomtechnikai elemekkel meg kell akadályozni.

8. Kerékpárutak, gyalogutak

8.1. Kerékpárútnak az e célra kiépített utat vagy az útnak a gépjárművek közlekedésére szolgáló részétől kiemelt szegéllyel, korláttal, növényzettel, zöldsávval vagy más térelválasztó elemekkel, ezek hiányában legalább 75 cm széles forgalom elől elzárt területtel elválasztott részét lehet kijelölni. A forgalom elől elzárt területtel történt elválasztás esetében minden útkereszteződésnél és gyalogos-átkelőhelynél kiemelt szegélyű szigettel kell biztosítani az elválasztást.

8.2. Gyalog- és kerékpárútnak olyan utat szabad kijelölni, amely megfelel a 8.1. pontban foglaltaknak, és szélessége elegendő a gyalogosok és kerékpárosok egyidejű, biztonságos közlekedésére.

8.3. Gyalog- és kerékpárutat elválasztás nélküli kivitelben (KRESZ 26/g. ábra) ott szabad kijelölni, ahol a csúcsidei kétirányú órás gyalogosforgalom és a csúcsidei kétirányú órás kerékpáros forgalom szorzata nem haladja meg a 20 000-t. Egyéb esetben elválasztott gyalog- és kerékpárút (KRESZ 26/f. ábra) alkalmazandó.

8.4. Elválasztott gyalog- és kerékpárúton a gyalogosok és a kerékpárosok közlekedésére szolgáló felületeket burkolati jelekkel (piktogramok és elválasztó vonal) kell jelezni, eltérő színű vagy eltérő anyagú felülettel vagy szintkülönbséggel kell kialakítani. Ha a gyalogos és kerékpáros forgalom együttes nagysága nem haladja meg a 8.3. pontban foglalt értéket, akkor a piktogramok használata mellett az elválasztás csak felfestéssel is megengedett.

8.5. A gyalogút és a gyalog- és kerékpárút forgalma úgy is szabályozható, hogy

a) naponta legfeljebb kétszer, esetenként legfeljebb kétórás időszakra, vagy

b) éjszakai időtartamra

más járművek az útra behajthassanak.

9. Különleges forgalmi sávok

9.1. Autóbusz-forgalmi sávot olyan úton lehet kijelölni, ahol az úton az autóbusz-forgalmi sáv mellett legalább egy, az autóbuszsáv forgalmával egyező irányú forgalmi sáv van, vagy az ellentétes irányú forgalmi sáv(ok)tól az autóbuszforgalmi sáv kettős záróvonallal el van választva.

9.2. Meglévő forgalmi sáv autóbuszsávnak akkor jelölhető ki, ha csúcsidőben óránként legalább 10 autóbusz áthaladása jellemző, vagy ha csúcsidőben óránként 10-nél kevesebb autóbusz áthaladása jellemző, de az útvonal legszűkebb kapacitású keresztmetszetében a kapacitás a kijelölés következtében nem csökken.

9.3. Autóbusz forgalmi sáv forgalma forgalomirányító fényjelző készülékkel irányított útkereszteződésben önálló fényjelző készülékkel [KRESZ 9. § (6) bekezdése] is irányítható.

9.4. Kapaszkodósávot olyan emelkedőben lévő útszakaszon lehet kijelölni, ahol a kapaszkodósáv mellett az úton legalább egy, a kapaszkodósáv irányával azonos irányú forgalmi sáv van.

9.5. A kapaszkodósávval rendelkező úton lévő útkereszteződéseken a kapaszkodósávot keresztül kell vezetni.

9.6. Kerékpársávot - mellette lévő forgalmi sáv irányával azonos irányú kerékpáros forgalom számára - olyan lakott területen lévő úton lehet kijelölni, ahol a forgalmi sávok mellett erre a célra legalább 1,25 méter széles burkolt útfelület áll rendelkezésre.

9.7. Nyitott kerékpársávot olyan lakott területen lévő, 50 km/h-nál nem nagyobb megengedett sebességű úton lehet kijelölni, ahol kerékpársáv kijelölése lenne indokolt, de a rendelkezésre álló hely azt nem teszi lehetővé, és ahol a teherforgalom aránya nem számottevő.

9.8. Autóbuszsávban kerékpáros közlekedés akkor engedhető meg, ha az autóbuszsáv szélessége eléri a 4,25 m szélességet vagy a csúcsidei autóbusz forgalom kisebb, mint 30 autóbusz/óra.

III. fejezet

Lakott területek és csillapított forgalmú övezetek kijelölése, forgalomcsillapítása

10. Lakott területek és csillapított forgalmú övezetek kijelölése

10.1. A lakott területre vonatkozó közlekedési szabályok hatályát a „Lakott terület kezdete” jelzőtáblával (KRESZ 131/a., 131/b. és 131/c. ábra) kell elrendelni és a „Lakott terület vége” jelzőtáblával (KRESZ 132/a., 132/b. és 132/c. ábra) kell megszüntetni. A lakott területek kijelölésénél figyelemmel kell lenni a közút forgalmának és a szabályozásba bevonandó terület lakóinak biztonságára, a beépítettség jellegére, az útkörnyezet lakott területre jellemző kiépítettségére (például járda, közvilágítás, útcsatlakozások és kapubehajtók sűrűsége). A KRESZ 131/a. és 131/b. ábra szerinti, településnevet is feltüntető „Lakott terület kezdete” jelzőtáblát ott kell elhelyezni, ahol a településre vezető út első alkalommal éri el a lakott területet. Ha a település közigazgatási területén belüli útszakaszon indokolt a lakott területre vonatkozó közlekedési szabályok hatályának megszüntetése, majd ismételt elrendelése, a KRESZ 132/b., 132/c., illetve 131/b., 131/c. ábrák szerinti „Lakott terület vége”, illetve „Lakott terület kezdete” jelzőtáblákat kell alkalmazni.

10.2. Lakott területen a közúti közlekedés károsító hatásainak mérséklése és a forgalom biztonságának növelése érdekében korlátozott sebességű, illetve lakó-pihenő övezetek jelölhetők ki.

10.2.1. Korlátozott sebességű övezetek kijelölése.

10.2.1.1. Korlátozott sebességű övezetben

a) az azt határoló utaknak le kell vezetniük a terület átmenő forgalmát,

b) annak kialakításakor (beépítésekor) jól felismerhető területfelhasználási egységet kell alkotni, továbbá

c) az úthálózat szerkezetének, területhasználatának, övezeti besorolásának,

d) az annak területén fekvő utak vízszintes, illetve magassági vonalvezetésének,

e) az utak keresztmetszetének,

f) az annak területén található gyalogos, illetve kerékpáros közlekedés nagyságának és jellemzőinek a teljes úthálózatra indokolttá kell tennie a csökkentett sebességű haladás előírását.

10.2.1.2. A korlátozott sebességet indokolt esetben a teljes településre is el szabad rendelni, ha az megfelel a korlátozott sebességű övezetre a 10.2.1.1. *b)* pontban előírtaknak. Ebben az esetben a településre vonatkozó sebességkorlátozást valamennyi „Lakott terület kezdete” jelzőtáblával együtt elhelyezett „Sebességkorlátozás” jelzőtáblával kell jelezni.

10.2.1.3. Korlátozott sebességű övezetben, kivéve a gyorsforgalmi utak pihenő helyein

a) - ha az nem a település egészére kiterjesztett korlátozás - csak egyenrangú útkereszteződések vagy - indokolt esetben - körforgalmak lehetnek,

b) párhuzamos közlekedést kijelölni vagy megengedni, főútvonalat kijelölni nem szabad.

10.2.1.4. Időszakos jelleggel korlátozott sebességű övezet csak olyan rendezvény céljára szolgáló területen (például vásárváros, sportlétesítmény) vagy üdülőterületen jelölhető ki, amelynek közismert nyitvatartási rendje van, vagy forgalmának időszakos jellege egyértelműen meghatározható.

10.2.2. Lakó-pihenő övezetek kijelölése

10.2.2.1. Lakó-pihenő övezetben

a) az azt határoló utaknak le kell vezetniük a terület átmenő forgalmát,

b) az övezet úthálózatának jól el kell különülnie a környezet úthálózatától,
c) annak kialakításakor (beépítésekor) jól felismerhető építési (környezeti) egységet kell alkotni,
d) nagy forgalmú, illetve nagy áruszállítási vonzattal járó ipari vagy mezőgazdasági üzemek, létesítmények, közintézmények nem lehetnek.

10.2.2.2. Lakó-pihenő övezetekben csak egyenrangú útkereszteződések lehetnek, az övezetet tömegközlekedési járat vagy vasúti pálya nem keresztezheti.

10.3. A Környezetvédelmi övezetre (zónára) vonatkozó közlekedési szabályok hatályát a „Környezetvédelmi övezet (zóna)” jelzőtáblával (KRESZ 53/e. ábra) kell jelezni és a „Környezetvédelmi övezet (zóna) vége” jelzőtáblával (KRESZ 53/f. ábra) kell megszüntetni. Az övezet kijelölését tartalmazó forgalomtechnikai tervet valamennyi érintett közút kezelőjének jóvá kell hagynia.

10.4. A közút kezelője a „Környezetvédelmi övezet (zóná)”-ba (KRESZ 53/e-53/g. ábra) történő, valamint a KRESZ 14. § (1) bekezdés *n)-t)* és z/2. pontjában felsorolt behajtási tilalom alól felmentést adhat.

11. Forgalomcsillapítás

11.1. Lakott területek határán, településközpontokban, kijelölt gyalogos-átkelőhelyeknél, gyermekintézmények környezetében, tömegközlekedési eszközök megállóhelyeinél, jelentős keresztirányú gyalogos mozgások környezetében, illetve ahol azt a közlekedésbiztonsági helyzet indokolja, a forgalom csillapítását építési beavatkozással (például sávelhúzással, járdaszigetek építésével) is elő lehet segíteni.

11.2. A lakó-pihenő övezet és a korlátozott sebességű övezet bejáratát az úttest szintjének küszöbszerű megemelésével vagy más építési beavatkozással (például középszigetek, útszűkületek, optikai kapuk) lehet jelezni. Hasonló fizikai eszközök (sebességcsökkentő bordák, oszlopok, utcabútorok, elhúzások stb.) helyezhetők el az övezetek úttestjén a járművek várakozására szolgáló útfelületek kijelölése, illetve a járműforgalom számára megengedett sebesség betartatása érdekében, azonban ezek az eszközök nem akadályozhatják a megengedett sebességgel történő folyamatos haladást. Útkereszteződésekben, nagyobb gyalogosforgalmat keltő létesítmények környezetében, továbbá járdák, gyalog- vagy kerékpárutak átvezetésénél az úttest szintje megemelhető.

1.3. Település egészére kiterjesztett korlátozott sebességű övezetben, az elsőbbséggel rendelkező úton forgalomcsillapításra ükizárólag a burkolatszint emelése nélküli megoldások, elsősorban sávelhúzások (kapuzatok) alkalmazhatók.

11.4. A forgalomcsillapítás eszközeinek tervezésére és kiépítésre vonatkozóan a hatályos útügyi műszaki előírásokban foglaltakat be kell tartani.

IV. fejezet

Útkereszteződések forgalomszabályozása

12. Irányonként több forgalmi sávos utak kereszteződései

12.1.

12.2. Ha az úttesten levő forgalmi sávok külön útban folytatódnak, az egyes járműfajták behajtása megtiltható egyes irányokba, közvetlenül az útkereszteződés előtt, a forgalmi sávok felett elhelyezett, a járművek behajtását tiltó jelzőtáblákkal (KRESZ 35-52. és 54-55. ábra).

12.3-12.8.

12.9-12.10.

12.11. Előretolt kerékpáros felálló helyet (KRESZ 153/a. ábra) csak olyan jelzőlámpás forgalomirányítással szabályozott útkereszteződésben szabad kialakítani, ahol
a) jelentős a balra kanyarodó kerékpáros forgalom,
b) a közúti forgalom nagysága nem teszi lehetővé a kerékpáros számára a biztonságos besorolást a balra kanyarodáshoz,
c) a kerékpárosok az útkereszteződéshez legalább 20 m hosszon kialakított kerékpáros nyomon, kerékpársávon, nyitott kerékpársávon érkeznek.

13. Különböző típusú útvonalak útkereszteződései

Az autópályákon, autóutakon, főútvonalnak kijelölt és ki nem jelölt utakon, az egyirányú forgalmú utakon, a közforgalmú utakon és a kerékpárúton levő útkereszteződések szabályozását a II. fejezetben foglaltak szerint kell kialakítani.

14. Szembejövő forgalom elsőbbségének szabályozása

Az „Elsőbbség a szembejövő forgalommal szemben” és a „Szembejövő forgalom elsőbbsége” jelzőtáblák csak abban az esetben alkalmazhatók, ha az útszűkület és annak környéke mindkét irányból kellően áttekinthető ahhoz, hogy a járművezető elsőbbségadási kötelezettségének eleget tehessen. Kötelező a táblák elhelyezése, ha az elsőbbségi viszonyok az általános szabályokból egyértelműen nem állapíthatók meg, vagy az elsőbbséget az általános szabályoktól eltérően szükséges szabályozni.

15. Egyenrangú utak kereszteződésének szabályozása

15.1. Egyenrangú útkereszteződést olyan utak kereszteződésénél lehet kialakítani, amelyek
- keresztmetszeti kiépítettsége közel azonos,
- forgalomnagysága egymással közel azonos, és
- megelőző útkereszteződésükben főútvonalnak nem voltak kijelölve.

15.2. Tilos egyenrangú útkereszteződést kialakítani olyan helyeken, ahol a keresztező utak közül bármelyiken kettőnél több, útburkolati jellel jelölt forgalmi sáv van.

15.3-15.5.

15.6. Egyenrangú útkereszteződés előtt, amennyiben jobbról, az egyirányú utcából gépkocsiforgalom nem várható, de engedélyezett a kerékpáros szembeforgalom, a jobbról várható kerékpárosokra figyelmeztető táblát kell elhelyezni. (KRESZ 88. ábra „Egyenrangú utak kereszteződése”, alatta elhelyezve kiegészítő táblán a kerékpárt mutató ábra mindkét irányból).

16.

V. fejezet

Forgalomirányító fényjelző készülékek

17. Gyalogosforgalom irányítására szolgáló fényjelző készülékek

17.1. A gyalogosforgalom irányítására fényjelző készüléket kell elhelyezni minden kijelölt gyalogosátkelő-helynél, ahol a járművek forgalmát fényjelző készülékkel irányítják.

17.2. Ahol gyalogosforgalom irányítására szolgáló fényjelző készüléket helyeznek el, kijelölt gyalogosátkelőhelyet is kell létesíteni.

17.3.-17.5.

17.6. Abban az esetben, ha a kijelölt gyalogos-átkelőhely mellett utat keresztező kerékpárút van, akkor a gyalogos- és kerékpáros-forgalom együttes irányítására szolgáló fényjelző készüléket is lehet alkalmazni.

18-22.

VI. fejezet

Gyalogos- és kerékpáros forgalom szabályozása

23. Gyalogosforgalom

23.1. Gyalogos-átkelőhelyet az úton csak olyan helyen szabad kijelölni, ahol a kijelölt gyalogos-átkelőhelyet és az azon áthaladó gyalogosokat az úton közlekedő járművezetők - napszaktól függetlenül - legalább 50 méter távolságból felismerhetik.

23.2. Gyalogos-átkelő-hely kijelölésével együttesen figyelembe kell venni
- a gyalogos- és gépjárműforgalom nagyságát,
- a gyalogosforgalom biztonságát,
- a gyalogosok áramlási irányát,
- az út és környezetének kialakítását.

23.3. A kijelölt gyalogos-átkelőhelyet úgy kell elhelyezni, hogy az
a) az úttesten lehetőleg a legrövidebb áthaladást biztosítsa,
b) az egész úttesten - illetőleg ahol több úttest van, ott az összes úttesten - összefüggően átvezessen.

23.4. A kijelölt gyalogos-átkelőhely elhelyezésénél nem alkalmazható olyan megoldás, amely valamelyik járda szabályos megközelítését lehetetlenné tenné.

23.5. Gyalogos-átkelőhelyet nem szabad kijelölni

a) autópályán és autóúton,
b) hídon, aluljáróban, alagútban,
c) beláthatatlan útkanyarulatban és bukkanóban, amennyiben az a 23.1 pontban foglaltakat nem biztosítja,
d) vasúti átjáróban és a vasúti átjáróhoz vezető úton a szélső vágánytengelytől számított 30 méteren belül, kivéve, ha a gyalogosforgalmat fényjelző készülék irányítja,
e) közvilágítás nélküli útszakaszon,
f) a vonatkozó szabványnak nem megfelelő közvilágítású útszakaszon,
g) autóbusz, trolibusz, szélső fekvésű villamos megállóhelyén, továbbá középfekvésű villamospálya járdasziget nélküli megállóhelyén és
- azok előtt 15 méteren belül,
- a megálló jármű végétől számított 5 méteren belül.
h) középfekvésű villamospálya útkereszteződés előtt levő járdaszigetes megállóhelyénél, a járdasziget útkereszteződéssel ellentétes végénél, ha az útkereszteződésnél a járdaszigetről gyalogos átvezetés van, vagy az ott levő kijelölt gyalogos-átkelőhely forgalma forgalomirányító fényjelző készülékkel irányított. Kivétel a tilalom alól, ha a járdasziget végénél kijelölendő gyalogos-átkelőhelyet is forgalomirányító fényjelző készülék irányítja. Ezeken a helyeken a járdaszigeten a két kijelölt gyalogos-átkelőhely, illetőleg a különszintű gyalogos átvezetés és a kijelölt gyalogos-átkelőhely között, valamint - szükség és lehetőség esetén - azonos hosszban a járdaszigethez közelebb eső járdán gyalogoskorláttal, vagy más hasonló berendezéssel a gyalogosok átkelését meg kell akadályozni,
i) útkereszteződésen kívül, ha az forgalomirányító fényjelző készülékkel irányított útkereszteződéstől, vagy kijelölt gyalogos-átkelőhelytől számított 100 méteren belül van, kivéve, ha annak forgalmát - a mellette levővel összehangolt - forgalomirányító fényjelző készülék irányítja.
j) összehangolt forgalomirányítású útkereszteződések között, kivéve, ha a kijelölt gyalogos-átkelőhely forgalmát fényjelző készülék irányítja,
k) lakott területen, ha a gyalogosnak 5 sávnál többet kellene kereszteznie jelzőlámpás forgalomirányítás, vagy közbenső biztonságos megállási lehetőség nélkül,
l) lakott területen kívül, ha a gyalogosnak 3-nál több sávot kell kereszteznie jelzőlámpás forgalomirányítás vagy közbenső biztonságos megállási lehetőség nélkül.

23.6. Gyalogos-átkelőhelyet ki kell jelölni
- a középfekvésű villamospálya járdaszigetes megállóhelyénél a járdasziget egyik (útkereszteződésnél levő járdasziget esetében az útkereszteződés felé eső) végénél, ha nincs különszintű gyalogos átvezetés,
- ahol a gyalogosforgalom irányítására szolgáló fényjelző készüléket elhelyezték.

23.7. Lakott területen kívül gyalogos-átkelőhelyet kijelölni csak rendkívüli esetben szabad. A kijelölt gyalogos-átkelőhely térségében 60 km/óra sebességkorlátozást és jelzőtáblával, valamint záróvonallal is jelzett előzési tilalmat kell elrendelni, továbbá kötelező a „Gyalogosátkelés” veszélytjelző tábla (KRESZ 83. ábra) elhelyezése. A kijelölt gyalogos-átkelőhelyre további útburkolati jelekkel (KRESZ 158/a és 158/b ábrák) is fel kell hívni a figyelmet.

23.8.

23.9-23.12.

23.13.

23.14. A kijelölt gyalogos-átkelőhely mindkét végéhez szilárd burkolatú járda vezessen, amely a kijelölt gyalogos-átkelőhelyhez a gyalogosok várakozására szolgáló szilárd burkolatú felülettel (gyalogos felállóhely) csatlakozzon.

23.15. Az autóbusz (trolibusz) megállóhely szilárd burkolatú járda része (kiemelt szegélyes járdasziget) és az autóbusz (trolibusz) megközelítésére szolgáló kijelölt gyalogos-átkelőhely között szilárd burkolatú járda minden esetben legyen.

23.16. A kijelölt gyalogos-átkelőhely térségében az út közvilágítása feleljen meg a vonatkozó szabvány szerinti megvilágítási előírásoknak. A gyalogos-átkelőhely térségét célszerű az út közvilágításától eltérő színű fénnyel megvilágítani.

23.17. Gyalogos-átkelőhelyeket kijelölni csak a 23.14, 23.15 és 23.16 pontokban foglaltak teljesülése esetén szabad.

23.18. Kijelölt gyalogos-átkelőhely végleges megszüntetésénél a kijelölt gyalogos-átkelőhely jelzéseit egyszerre kell eltávolítani, és ezzel egy időben a gyalogosok további átkelését gyalogoskorlát (vagy más hasonló berendezés) elhelyezésével meg kell akadályozni.

23.19. A gyalogosok átkelésének megakadályozása érdekében gyalogoskorlátot, vagy más hasonló berendezést kell elhelyezni az olyan középfekvésű villamospálya járdaszigetes megállóhelyénél a járdaszigeten, illetőleg szükség és lehetőség szerint az ahhoz közelebb eső járdán, ahol
a) a járdaszigetről különszintű gyalogosátvezetés van a járdához, vagy
b) a járdasziget és a hozzá közelebb eső járda között az úttestet párhuzamos közlekedésre kijelölték.

Nem kell korlátot elhelyezni a járdaszigeten, ha az elegendő szélességű ahhoz, hogy azon csúcsforgalmi időszakban se keletkezzék torlódás. Ilyen esetben azonban járdaszigethez legközelebb eső járdán a korlát elhelyezése - ha erre lehetőség van - kötelező.

23.20.

23.21. A 23.4, 23.14, 23.15 és 23.20 pontok alkalmazásakor a járdával egyenértékű a gyalogút, a gyalog- és kerékpárút, illetőleg más, kizárólag a gyalogosok közlekedésére szolgáló létesítmény.

24. Kerékpáros forgalom

24.1. A kerékpáros forgalom szabályozása során tekintettel kell lenni az út (útszakasz) teljes közúti forgalmán belül a
a) kerékpáros forgalom nagyságára, és annak a teljes forgalmon belüli részarányára,
b) kerékpáros baleseteire.
24.2. Lakott területen kívül a kerékpárúton (gyalog- és kerékpárúton) a segédmotoros kerékpár közlekedését akkor nem kell megtiltani, ha a kerékpárút szélessége legalább 2 méter, a gyalog- és kerékpárút szélessége pedig legalább 3 méter.
24.3. A kerékpárutak elsőbbségét általában a vele azonos irányban haladó út elsőbbségével megegyezően kell szabályozni.
24.4. A kiegészítő táblával ellátott „Kerékpárosok” veszélyt jelző táblát (KRESZ 95/c. ábra) el kell helyezni, ahol
a) a kerékpárút, kerékpársáv véget ér,
b) az úttest egyik oldala mentén kijelölt kerékpáros létesítmény az út másik oldalán folytatódik (KRESZ 95/c. ábra).

VII. fejezet

Tömegközlekedési járatok megállóhelyei

25. Tömegközlekedési járatok megállóhelyeinek kijelölése

25.1. A villamosok, a trolibuszok, valamint a menetrend szerint közlekedő autóbuszok megállóhelyét úgy kell elhelyezni, hogy a megállóhelyen álló jármű a többi jármű vezetője elől olyan forgalomirányító fényjelző készüléket és jelzőtáblát (kivéve a megállóhelyet jelző táblát) ne takarjon el, amely nincs megismételve.
25.2. Az autóbusz (trolibusz) megállóhelyet általában a forgalmi sávokon kívül, autóbusz-öbölben kell kialakítani. Kötelező ez a kialakítás
a) lakott területen kívül minden főútvonalon,
b) olyan út átépítése esetén, amely átlagos napi forgalma a beavatkozás időpontjában a 3000 egységjárművet meghaladja.
25.3. Az „Autóbusz megállóhely”, a „Trolibusz megállóhely” és a „Villamos megállóhely” jelzőtáblát a megállóhelyen megálló tömegközlekedési jármű - kettős megállóhelynél az első jármű - elejével egyvonalban kell elhelyezni. Az elhelyezett jelzőtábla egyúttal a megállóhely helymeghatározását is jelenti. A tömegközlekedési megállóhely területébe a megálló járművek hosszán felül a be- és kiálláshoz szükséges terület és az utasok fel- és leszállásához szükséges - járdával nem összefüggő - önálló járdasziget is beleértendő.
25.4. Megállóhelyet nem szabad elhelyezni (kijelölni):
a) olyan helyen, ahol a forgalmi sávon megálló járművet - be nem látható útkanyarulat, bukkanó vagy más hasonló ok miatt - a többi jármű vezetője lakott területen belül 50 méter, lakott területen kívül 100 méter távolságból nem észlelheti,
b) autópálya, autóút úttestjén, leállósávján, csomóponti ágain,
c) kijelölt gyalogos-átkelőhelyen, az előtt 15 méteren belül és az után, ha a megállóhelyen megálló jármű - kettős megállóhelynél a második megálló jármű - vége és a kijelölt gyalogos-átkelőhely között legalább 5 méter nem marad,
d) vasúti átjáróban, a vasúti átjáróhoz vezető úton az átjáró előtt 30 méteren belül, és a vasúti átjáró után, ha a megállóhelyen megálló jármű - kettős megállóhelyen a második megálló jármű - vége és az ahhoz legközelebb eső sínszál között legalább 30 méter nem marad,
e) útkereszteződésben, az előtt 15 méteren belül és az után, ha a megálló jármű - kettős megállóhelynél a második megálló jármű - vége és a keresztező út közelebbi burkolatszéle között legalább 5 méter nem marad, kivéve a KRESZ 40. § (5) bekezdés *d)* pont második fordulatában említett esetet,
f) a *c)* és *e)* pont alatti tilalom nem vonatkozik a járdaszigettel ellátott villamos megállóhelyre.
25.5. Tilos megállóhelyet kijelölni, ha a megállóhelyből kiinduló járműnek továbbhaladásához egynél több forgalmi sávot kell kereszteznie, kivéve, ha ezt részére forgalomirányító jelzőlámpa külön lehetővé teszi.
25.6. Autóbusz (trolibusz) megállóhely autóbusz forgalmi sávon és leállósávon is kijelölhető. Ha az úton kapaszkodósáv van, a megállóhelyet azon kívül (autóbusz-öbölben) kell kialakítani.
25.7. Középfekvésű villamospályán közlekedő villamos olyan megállóhelyénél, ahol a villamosvágány és az ahhoz közelebb eső járda között az út párhuzamos közlekedésre van kijelölve, járdaszigetet kell létesíteni.
25.8. A taxiállomás elhelyezésére a 25.1., 25.3., 25.4. és 25.6. pont rendelkezéseit kell értelemszerűen alkalmazni azzal, hogy a taxiállomás

a) autóbusz forgalmi sávon,
b) párhuzamos közlekedésre kijelölt út forgalmi sávján,
c) útkereszteződésben jobbra kanyarodó sávon, valamint lassító és gyorsító sávon,
d) útkereszteződéstől és kijelölt gyalogos-átkelőhelytől 5 méter távolságon belül,
e) ahol a KRESZ 40. § (5) bekezdés *b)* és *f)* pontja értelmében megállni tilos,
f) járdán
nem létesíthető. A taxiállomás területét a KRESZ 158. ábra szerinti útburkolati jellel mindig jelölni kell.

VIII. fejezet

Vasúti átjárók forgalomszabályozása

26. A vasúti átjárók biztosítása

26.1. A vasúti átjárót biztosító jelzőberendezések a következők:
a) vonat által vezérelt fénysorompó, félsorompóval kiegészítve,
b) vasúti jelzővel függésben levő fénysorompó, félsorompóval kiegészítve,
c) vonat által vezérelt fénysorompó,
d) vasúti jelzővel függésben levő fénysorompó,
e) vasúti jelzővel függésben levő, helyből kezelt teljes sorompó,
f) vasúti jelzővel függésben nem levő, helyből kezelt teljes sorompó,
g) vasúti jelzővel függésben levő távolból kezelt teljes sorompó (ide értve a felhívásos sorompót is),
h) vasúti jelzővel függésben nem levő, távolból kezelt teljes sorompó (ide értve a felhívásos sorompót is).

Emelt sebességű vasúti pályán csak - vasúti jelzővel ellenőrzött vonat által vezérelt, vagy vasúti jelzővel függésben lévő - félsorompóval kiegészített fénysorompó alkalmazható.

26.2. A csökkentett szolgáltatási szintű vasúti pályán, a saját célú vasúti pályahálózat részét képező vasúti pályán, az összekötő vasúti pályán és a csatlakozó vasúti pályán lévő vasúti átjáró
a) helyből kezelt fénysorompóval,
b) jelzőőr által, vagy
c) ahol a vasúti átjárótól 30 méteren belül lévő útkereszteződés forgalmát közúti forgalomirányító fényjelző készülék irányítja, a jelzőőr által működtetett közúti fényjelzővel
biztosítható.

26.3. A vasúti átjárót abban az esetben kell biztosítani, ha a vasúti átjáróban
a) szilárd burkolatú utat két vagy több vágányú vasúti pálya keresztez,
b) szilárd burkolatú utat 80 km/óránál nagyobb engedélyezett sebességű vasúti pálya keresztez,
c) a vasúti pálya főútvonalat keresztez,
d) menetrendszerű közforgalmú autóbusz közlekedés van,
e) a mértékadó vasúti átjáró forgalom 150-nél nagyobb,
f) az egy óra alatt áthaladó közúti járművek - személygépkocsi egységre átszámított - száma naptári évenként legalább 50 esetben eléri vagy meghaladja a 100-at, vagy
g) a rálátás a rálátási háromszögben nem szabad és a szabaddá tétel költsége jelentősen meghaladná a biztosítás költségét. A vasúti átjárón átvezető olyan földút esetében, ahol a csökkentett rálátási háromszögben a rálátás szabad, a biztosítás mellőzhető.

Emelt sebességű vasúti pályán minden vasúti átjárót biztosító jelzőberendezéssel kell ellátni.

26.4. *a)* Vasúti átjárónál, vasúti gyalogos-átkelőhelynél a rálátási háromszögben, illetve a csökkentett rálátási háromszögben a rálátás akkor szabad, ha abban az út és vasút szintjétől számított 80 cm magasságot meghaladó építmény, terepalakulat, létesítmény, fa, illetve növényzet nincs, amely a vasúti pályára a rálátást akadályozza.

b) A rálátási háromszögben, az út tengelyének minden pontjáról ellenőrizve a 80 cm-nél magasabb pontszerű, vasúti üzemi akadályok (vasút üzemi berendezések, stb.) nem tekinthetők akadálynak, ha az akadályok együttes hossza által okozott kitakarás a rálátási háromszög vasúti tengelyében mérve oldalanként 10%-ot, vagy egy-egy akadály vasúti tengelyre vetített hossza a 20 m-t nem éri el.

c) A 26.1. pont *b)*, *d)* és *g)* alpontjában foglaltak szerint biztosított vasúti átjáróknál - a vasúti átjárót a közút felől biztosító berendezés üzemzavara esetére - a rálátás szempontjából érintett terület kiszámításánál azt a sebességet kell figyelembe venni, amelynek alkalmazását a vasúti átjáróhoz közelítő vonat számára a vasúti biztosítóberendezés az üzemzavar esetében lehetővé teszi.

d) A közlekedési hatóság elrendelheti a vasúti átjáró rálátási háromszögének területén lévő fa, illetve egyéb növényzet kivágását.

e) A közlekedési hatóság a közlekedés biztonságát veszélyeztető helyzet megszüntetése érdekében - a közút kezelőjének kérelmére - a vasúti átjáró, vasúti gyalogos-átkelőhely, valamint az útkereszteződés beláthatóságát akadályozó fa, illetve egyéb növényzet eltávolítását rendelheti el.

26.5. Út és keskeny nyomtávú vasúti pálya kereszteződését a 26.3 *c), d), g)* pontjában említett esetben kell biztosítani. Mellőzhető a biztosítás, ha az átjáróban a vasúti járművek megengedett legnagyobb sebessége a 15 km/órát nem haladja meg, és a vasúti járművekre engedélyezett 15 km/óra sebességhez tartozó csökkentett rálátási háromszögben a rálátás szabad.

26.6. Kerékpárúton, valamint gyalog- és kerékpárúton lévő vasúti átjárót a vele párhuzamosan haladó úttal együtt kell biztosítani. Önálló kerékpárutat normál és széles nyomtávú országos elővárosi és térségi vasúti pályahálózat részét képező vasúti pályán

- terelő korláttal ellátott vasúti gyalogos-átkelőhelyen, vagy
- biztosított vasúti átjárón kell átvezetni.

26.7. Biztosítatlan vagy újonnan létesített vasúti átjáró biztosítása vagy meglevő biztosítási mód megváltoztatása esetén kivételesen a 26.1 *a)-d)* pontokban említettektől eltérő biztosítást is lehet alkalmazni.

26.8. Félsorompóval kiegészített fénysorompót kell létesíteni, ahol

a) normál vagy széles nyomtávú, 80 km/óránál nagyobb engedélyezett sebességű két- vagy többvágányú országos, elővárosi és térségi vasúti pályahálózat részét képező vasúti pályát szilárd burkolatú út keresztez,

b) normál vagy széles nyomtávú országos, elővárosi és térségi vasúti pályahálózat részét képező vasúti pályán a mértékadó vasúti átjáróforgalom 3000-nél nagyobb,

c) azt közlekedésbiztonsági indokok szükségessé teszik.

A félsorompót - emelt sebességű vasúti pályán lévő vasúti átjáróban - az úttest bal oldalán meg kell ismételni, ha a 9. § (10) bekezdés *b)* pontjában meghatározott terelőszigetet nem helyezték el, és az átjáró mértékadó vasúti átjáró forgalma a 200-at meghaladja.

26.9. Mellőzhető a félsorompó létesítése, ha a vasúti átjáróban a fénysorompóval függésben levő közúti fényjelző készülék működik.

26.10. Új, távolból kezelt teljes sorompót, valamint vasúti jelzővel függésben nem levő, helyből kezelt teljes sorompót létesíteni nem szabad. Az olyan vasúti átjáró biztosítására azonban, amelyben a vasúti pálya jelentéktelen, vagy időszakos forgalmú utat keresztez, alkalmazható felhívásos sorompó is, illetve a meglevő teljes sorompó időszakos kezelése rendelhető el.

26.11. A vasúti átjárót biztosító jelzőberendezések üzemzavaránál a következő intézkedések szükségesek:

a) a biztosító jelzőberendezés üzemzavara esetén - amennyiben a vasúti átjárót jelzőőr nem biztosítja - a vasúti átjáróhoz a vasúti jármű - a már nem értesíthető vasúti jármű kivételével - legfeljebb 15 km/óra sebességgel érkezhet;

b) a sorompó üzemzavara esetében, ha

ba) az üzemzavart a kereszteződést teljes szélességben lezáró sorompó használhatatlansága okozza, haladéktalanul, de legalább 6 órán belül,

bb) a fénysorompó, illetve félsorompóval kiegészített fénysorompónál következik be az üzemzavar, ha annak elhárítása a 26.13. pontban meghatározott javítási időt meghaladja,

a vasúti pályahálózat működtetője a vasúti átjáró biztonságának védelmében a vasúti jármű áthaladásának idejére jelzőőrt köteles állítani;

c) a közlekedési hatóság a jelzőőr állítása helyett legfeljebb 120 óra időtartamra engedélyezheti a vasúti pályát keresztező út lezárását, ha annak átlagos napi forgalma az 500 egységjárművet nem haladja meg, és a forgalom - megfelelő út kijelölésével - más vasúti átjáróba irányítható.

26.12.

26.13. A fénysorompó, továbbá félsorompóval kiegészített fénysorompó üzemzavarát a vasúti pályahálózat működtetőjének meg kell szüntetnie:

a) automatika (ideértve az energiaellátást is), fénysorompó-optika meghibásodása esetében 12 órán belül;

b) félsorompó-csapórúd rongálása esetében 12 órán belül,

c) ha *b)* alpont szerinti esetben a helyreállítás 12 órán belül nem lehetséges, akkor a félsorompót le kell szerelni, ebben az esetben a vasúti átjárót biztosító jelzőberendezés legfeljebb 72 óráig üzemeltethető félsorompó nélkül fénysorompóként;

d) ha az üzemzavar a vasúti pályával függ össze, 48 órán belül;

e) a sorompószekrény kidöntése, félsorompó-hajtómű súlyos rongálása (földkábelrongálás, félsorompó-hajtómű vagy félsorompójelző összetörése, kidöntése) esetében 72 órán belül;

f) fénysorompójelző súlyos rongálása (tartóoszlop kidöntése) esetében 72 órán belül azonban a végleges helyreállításáig a „Vasúti átjáró kezdete” jelzőtáblát el kell helyezni.

Az úttest bal oldalán megismételt félsorompó megrongálása, meghibásodása esetén a jobb oldali félsorompókat leszerelni nem szabad, a berendezés legfeljebb 72 óráig félsorompóval kiegészített fénysorompóként üzemben tartható.

26.14. A fénysorompót a vasúti pályát keresztező úton, az úttest mellett, menetirány szerint a jobb oldalon kell elhelyezni. A fénysorompó az úttest mellett a bal oldalon - osztottpályás úton a terelőszigeten - megismételhető.

26.15. A fénysorompó megismétlése kötelező:

a) olyan párhuzamos közlekedésre alkalmas úton, ahol az úttest felező vonalában a vasúti átjáró előtt terelőszigetet kell létesíteni,

b) lakott területen kívüli főútvonalon,

c) olyan úton, amelynek személygépkocsi egységre átszámított átlagos napi forgalma meghaladja a napi 4000-et,

d) olyan szilárd burkolatú úton, amelyen a jobb oldali fénysorompó jelzését az átjárótól számított 100 méterről és azon belül a járművezető folyamatosan nem láthatja,

e) olyan vasúti átjárónál, ahol az a vasúti átjáróhoz vezető útra oldalirányból érkező forgalom számára szükséges lehet.

26.16. A távolból kezelt teljes sorompót minden esetben ki kell egészíteni

- a sorompó lezárásának a megkezdését, valamint záródását és zárvatartását (a teljes felnyitásig) két egymás mellett levő felváltva villogó piros fénnyel jelző berendezéssel, ennek hiányában
- a sorompó lezárásának a megkezdését és záródását hangjelzéssel jelző berendezéssel.

26.17. A teljes sorompó és a félsorompó rúdját - a forgalom iránya felőli oldalon - minden esetben fényvisszavető felülettel kell ellátni a rúd teljes hosszában.

27. Gyalogosok átvezetése vasúti pályán

27.1. Ha a vasúti pályát járdával rendelkező út keresztezi, a járda gyalogosforgalmát kiépített átkelőhelyen kell a vasúti átjáróban átvezetni.

27.2. A gyalogosok részére a vasúti átjárónál terelőkorlátos, illetve biztosítással ellátott kiépített átkelőhelyet kell létesíteni, ahol

a) a mértékadó vasúti gyalogos-átkelőhely forgalom 120-nál nagyobb,

b) felügyelet nélkül rendszeresen gyermekek közlekednek, vagy

c) gyalogosforgalom van és a vasúti átjáróban 1 óra alatt áthaladó közúti járművek - személygépkocsi egységre átszámított - száma naptári évenként legalább 50 esetben eléri, vagy meghaladja a 100-at.

Emelt sebességű vasúti pályán a vasúti átjáró melletti vasúti gyalogos átkelőhelyet félsorompóval kell biztosítani, ha a mértékadó vasúti gyalogos-átkelőhely forgalom a 600-at meghaladja.

27.3. Ha a vasúti átjárónál az úttest forgalmának biztosítására jelzőberendezést helyeztek el, ilyen jelzőberendezés a 27.1 és 27.2 pontban említett helyeken a gyalogosok részére is alkalmazható. Ilyen esetben a fénysorompó a vasúti gyalogos-átkelőhely után, a vasúti pálya túlsó oldalán is elhelyezhető. Emelt sebességű vasúti pályán a fénysorompót az átkelőhely után minden esetben meg kell ismételni.

27.4. Gyalogosok részére önálló vasúti gyalogos-átkelőhelyet csak olyan helyen szabad létesíteni, ahol a II. függelék *i)* pontjában meghatározott rálátás a vasúti pályára szabad. A vasúti gyalogos-átkelőhelynél terelőkorlátot kell létesíteni, illetve rendkívül indokolt esetben az átkelőhelyet biztosítani lehet.

28.

29. Vasúti átjárók különleges forgalomszabályozásai

29.1. Biztosítatlan vasúti átjárónál abban az esetben kell megállási kötelezettséggel járó elsőbbségadást előírni, ha csak a csökkentett rálátási háromszög szabad, és ha a vasúti átjárón átvezető úton közlekedhető leghosszabb és legkisebb gyorsulású jármű álló helyzetből induló biztonságos áthaladása lehetséges.

29.2. A vasúti átjáró előtt a KRESZ 18. §-a (1) bekezdésének *o)* és *p)* pontjában foglalt veszélyes helyre figyelmeztető közúti jelzések, továbbá az útburkolaton figyelemfelkeltő elemek helyezhetők el.

29.3.

29.4. Normál és széles nyomtávú országos, elővárosi és térségi vasúti pályahálózat részét képező vasúti pályán lévő, csak fénysorompóval biztosított vasúti átjáró előtt, lakott területen kívüli szilárd burkolatú úton a „Sebességkorlátozás” jelzőtáblát kell elhelyezni, ha

a) a vasúti pálya 80 km/óránál nagyobb engedélyezett sebességű, vagy

b) az átjáró, a vasúti pálya észlelhetősége, illetve egyéb közlekedésbiztonsági indokok azt szükségessé teszik.

A sebességkorlátozás mértéke legfeljebb 40 km/óra. A sebességkorlátozó táblát az egysávos vasúti átjárót előjelző táblával (KRESZ 102. ábra) egy oszlopon kell kihelyezni.

29.5. Vasúti átjáró ideiglenes szüneteltetése: vasúti pályán a vasúti közlekedés szüneteltetése idején a vasúti átjáró biztosításának szüneteltetése. A hat hónapot meghaladó szüneteltetés idejére a biztosítást a közúti jelzések eltávolításával meg kell szüntetni, továbbá a vasúti közlekedés lehetőségét mindkét oldalon a vágányra helyezett, közútról is jól látható eszköz - így különösen földkúp, betontömb, betonaljakból kialakított vágánylezárás - alkalmazásával ki kell zárni.

IX. fejezet

Egyedi (helyi) forgalomszabályozás

30. Sebességszabályozás

30.1. Sebességkorlátozást abban az esetben kell elrendelni, ha a forgalmi viszonyok, az út vonalvezetése, az úton levő akadály vagy veszélyhelyzet miatt a KRESZ 26. § (1) bekezdés *a)* pontjában meghatározott, vagy az út terepadottságainak megfelelő kiépítési jellemzőivel összeegyeztethető sebességgel való haladás kedvező időjárási viszonyok között sem volna biztonságos és az alábbi körülmények egyidejűleg fennállnak:

a) a szükséges sebességcsökkentés mértéke jelentős (meghaladja az előbb említett sebességek értékének egyharmadát),

b) a sebességcsökkentést indokoló körülményeket a járművezetők kellő távolságból nem ismerhetik fel könnyen,

c) továbbá, ha az ezekre a körülményekre utaló veszélyt jelző táblák alkalmazásával sem érhető el a szükséges sebességcsökkentés.

30.2. Lakott területen 50 km/óra sebességnél nagyobb - de legfeljebb 80 km/óra - sebesség abban az esetben engedélyezhető, ha

a) az út műszaki jellemzői a biztonságos haladást a magasabb sebesség mellett is lehetővé teszik,

b) kevés útkereszteződés van, és ezekben az alárendelt utakról érkezők részére a továbbhaladáshoz szükséges látótávolságok (megállási, elindulási, közeledési) biztosítottak,

c) gyalogosforgalom nincs, illetőleg a gyalogosok közlekedésére járda áll rendelkezésre, a kijelölt gyalogos-átkelőhelyeknél a „Kijelölt gyalogos-átkelőhely” (KRESZ 103. ábra) és a „Gyalogos-átkelés” (KRESZ 83. ábra) jelzőtáblákat mindig elhelyezték, és - ha ott forgalomirányító fényjelzőkészülék nincs - a gyalogos-átkelőhely térségében 60 km/óra sebességkorlátozást rendelnek el.

30.3. A teljes lakott területre vagy annak egy részére (korlátozott sebességű övezet) kiterjedő területi sebességkorlátozás esetén - amennyiben azt helyi körülmények indokolják -, a területen belül helyi, alacsonyabb értékű sebességkorlátozás elrendelhető.

30.4. A sebességkorlátozás tábla alatt KRESZ 97/a., KRESZ 97/b. kiegészítő jelzőtáblák akkor alkalmazhatók, ha a száraz és nedves burkolat esetében kifejthető biztonságos sebesség értéke jelentősen eltér.

31. Követési távolság

31.1.

31.2. A tehergépkocsikra vonatkozó legkisebb követési távolság elrendelhető olyan útszakaszokon is, ahol a személygépkocsik biztonságos előzését ez a szabályozás elősegíti.

31.3.

32. Előzési tilalom

32.1. Az előzési tilalmat abban az esetben kell elrendelni, ha a korlátozott látótávolság, hosszú emelkedők, vagy különleges forgalmi körülmények miatt az előzési műveletek veszélyesek, és a járművezetők ezeket a veszélyes körülményeket az adottságokból a szükséges figyelemmel és elővigyázatossággal haladva nehezen ismerhetik fel.

32.2.

33. Járművek forgalmának méret és súly szerinti korlátozása

33.1. Szélesség-, magasság-, hosszúság-, súly- vagy tengelyterhelés-korlátozást abban az esetben kell elrendelni, ha az út kiépítettsége, műszaki állapota, illetve teherbírása, a híd vagy egyéb műtárgy teherbírása, illetve méretei, vagy az út mellett, illetve felett lévő akadály a meghatározott méretet, tömeget meghaladó jármű közlekedését nem teszi lehetővé.

33.2. Az út korlátozott teherbírása esetében tengelyterhelés-korlátozást vagy súlykorlátozást, híd (vagy egyéb műtárgy) korlátozott teherbírása esetében súlykorlátozást vagy legkisebb követési távolságot kell elrendelni.

33.3. A megfelelő korlátozást vagy tilalmat - jelzőtáblával - minden esetben el kell rendelni, ha

a) a híd vagy egyéb műtárgy teherbírása 20 tonnánál kevesebb.

b) az úttest felett akár csak egyetlen ponton is a járművek elhaladásához rendelkezésre álló szabad magasság 4,20 méter vagy ennél kevesebb,

c) a forgalmi sáv szabad szélessége - hídszerkezet, egyéb műtárgy, eltávolíthatatlan akadály, vagy más hasonló ok miatt - lakott területen kívül 3 méternél, lakott területen belül 2,75 méternél kevesebb,

d) az úton (az út vízszintes vonalvezetése miatt) 22 méter hosszú járműszerelvény, illetőleg - az olyan úton, ahol a járműszerelvények közlekedését megtiltották - 12 méter hosszú jármű, vagy 18 méter hosszú csuklós jármű biztonságosan nem fér el.

33.4.

34. Egyes járműfajták behajtásának korlátozása

34.1. Járművek (egyes járműfajták) behajtásának tilalmát abban az esetben lehet elrendelni, ha azt
a) a forgalom biztonsága vagy egységesítése,
b) a környezet védelme,
c) az út állapotának megóvása
indokolja.

A tilalom bevezetése esetén az átmenő forgalom részére megfelelő tehermentesítő utat kell biztosítani.

34.2. A járművek méreteinek korlátozása elrendelhető a járművek (egyes járműfajták) behajtásának megtiltásával is.

34.3. A forgalom biztonságának és zavartalanságának érdekében azokon a lakott területen kívüli utakon, amelyeken az átlagos napi forgalom a 6000 egységjárművet meghaladja, a mezőgazdasági vontatók, az állati erővel vont járművek és kerékpárosok közlekedését meg kell tiltani, ha azok úticéljukat a közelben levő más - lényeges útvonalnövekedést (általában 10-25%) nem jelentő - úton elérhetik.

34.4. Állati erővel vont járművek, mezőgazdasági vontatók és a tehergépkocsik meghatározott körének közlekedése egyes városrészek, illetve területi egységek forgalmának egységesítése vagy más forgalmi és környezetvédelmi okok miatt is megtiltható.

34.5. Ha a 34.1. pontban említett szempontok a behajtási tilalom elrendelését teszik indokolttá, de nem célszerű megtiltani azoknak a járműveknek a forgalmát, amelyek úti célja az érintett úton van, a járművek behajtását a KRESZ 14. § (3), (4) és (11) bekezdésében említett kiegészítő táblák alkalmazásával kell lehetővé tenni. A 34.1. pontban elrendelt korlátozás alól a közút kezelője eseti behajtási hozzájárulással felmentést adhat a korlátozással érintett területen lakó, ott telephellyel rendelkező, vagy oda (onnan) áruszállítást végző természetes személy vagy jogi személy részére.

34.6-34.8.

35. Megállás, várakozás

35.1. Megállási, illetve várakozási tilalmat olyan helyen kell elrendelni, ahol a részben, vagy teljes egészében az úttesten megálló (várakozó) jármű a forgalomban jelentős fennakadást okozna. Megállási vagy várakozási tilalom elrendelésénél figyelmet kell fordítani a tilalom alá eső terület közelében lévő várakozási lehetőségekre. Megállási tilalom hatálya alól sem kiegészítő táblával, sem más módon kivétel nem adható.

35.2. Várakozási tilalom elrendelhető olyan helyen is, ahol az a rakodási tevékenység érdekében szükséges. A rakodóhelyek kijelölésénél törekedni kell arra, hogy a rakodási igények kiszolgálása összevontan egy, a lehetséges legrövidebb rakodóhellyel legyen megoldva. Rakodóhelyet nem szabad kijelölni olyan helyen, ahol jogszabály előírásából következően megállási tilalom van érvényben.

35.3. A várakozási időtartam korlátozható a gyorsforgalmi utak mentén kialakított várakozó (pihenő) helyeken, annak érdekében, hogy azokon a gépjárművek tartós idejű tartózkodása ne akadályozza a rendeltetésszerű használatot.

35.4. Járművek részben vagy teljes terjedelemben járdán történő várakozás szabályozásánál a gyalogos forgalom számára a járda szélességének legalább a felét, de legkevesebb 1,5 méter széles járdafelületet kell biztosítani. Nem engedélyezhető a járművek részben vagy teljes terjedelemben járdán történő várakozása olyan helyeken, ahol a járda teherbírása nem megfelelő, vagy a járdára a járművek rongálódás veszélye nélkül nem tudnának felhajtani. A járművek részben járdán történő várakozását nem lehet ott engedélyezni, ahol az úttesten a várakozás tilos. Történelmi vagy topográfiai okok miatt kialakult, korlátozott sebességű szűk utcákban az egyik oldali járdán a várakozás 0,75-1,5 méter széles járdafelület biztosításával is kijelölhető, amennyiben a másik oldali járda teljes szélessége, vagy a járdán a 1,5 méteres járdafelület rendelkezésre áll és az ingatlanok megközelítését a járdán várakozó járművek nem akadályozzák.

35.5. Ahol a KRESZ 40. § (5) bekezdésében elrendelt tilalmat jelzőtáblával is jelezni kell, a jelzőtábla alatt - ha van útpadka - minden esetben el kell helyezni a járművek útpadkán történő megállásának tilalmára utaló kiegészítő táblát.

35.6. Ha a megállási, illetve a várakozási tilalom elrendelésének indoka csak bizonyos napokon, illetve napszakokban áll fenn, a tilalmat erre az időszakra kell korlátozni.

35.7. Ahol a járművek megállását vagy várakozását az útpadkán is meg kell tiltani, ezt a tilalmat a jelzőtáblával együtt elhelyezett kiegészítő táblával (KRESZ 63/a. ábra) kell jelezni, kivéve, ha a megállási tilalmat autóbusz-, trolibusz-megállóhely vagy taxiállomás miatt nem rendelik el, és a KRESZ 158. ábra szerinti útburkolati jelet oda felfestették.

35.8. A várakozási tilalom hatálya alól felmentett járművek meghatározott körét feltüntető kiegészítő tábla
a) a közszolgálati tisztviselőkről szóló törvény, valamint a kormányzati igazgatásról szóló törvény hatálya alá tartozó szervek székhelye homlokzatának hosszában

b) a bíróságok, az Országos Bírósági Hivatal az igazságügyi szakértői intézmények, az ügyészségek, a Magyar Honvédség, a Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálat, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal, a rendvédelmi szervek (rendőrség, hivatásos katasztrófavédelmi szervek, a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok, büntetés-végrehajtási szervezet) országos, továbbá területi vagy helyi szervei, a diplomáciai testületek, a humán egészségügyi feladatokat ellátó szervezetek (kórházak, orvosi rendelőintézetek, mentőállomások, elsősegélynyújtó helyek), valamint a köztestületek tulajdonában álló, azok székhelyéül szolgáló épületeinél azok homlokzatának hosszában

c) a nemzeti vagyonról szóló törvény alapján nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű, nemzeti vagyonba tartozó vasúti pálya működtetését ellátó gazdasági társaság és a vasúti személyszállítási közszolgáltatást ellátó gazdasági társaság működtetésébe tartozó vagy használatában álló, Budapest közigazgatási határain belül található vasúti üzemi létesítményeinél, az épület homlokzatának hosszában, vagy az épületet magában foglaló ingatlan hosszában az azt határoló közúton helyezhető el, e szervek járműveinek a várakozási tilalom hatálya alóli mentesítése érdekében. A kiegészítő táblán egyértelművé kell tenni, ha a mentesítés kiterjed az ott dolgozók, vagy az oda ügyintézésre érkezők személygépkocsijaira.

35.9. A járművek elszállíthatóságára utaló kiegészítő táblát (KRESZ 63/b. ábra) a „Várakozni tilos” jelzőtábla (KRESZ 61. ábra) alá a 35.8. pontban meghatározott helyeken és csupán abban az esetben lehet elhelyezni, ha az intézmény zavartalan ügyfélforgalma érdekében a gépjárműbe történő be- és kiszálláshoz szükséges megállási lehetőséget csak a járművek elszállításával lehet biztosítani.

35.10. Ahol a rendelkezésre álló várakozóhelyek számához viszonyítva rendszeresen sok jármű kíván várakozni és a várakozások túlnyomó többsége rövid tartamú, a meghatározott időtartamot meghaladó várakozást kell megtiltani. Ez történhet

a) a KRESZ 15. § (5) bekezdésében említett táblával kiegészített „Várakozni tilos” jelzőtáblával,

b) várakozást ellenőrző óra, vagy jegykiadó automata működtetésének elrendelésével (KRESZ 113. ábra),

c) tárcsa használatának elrendelésével (KRESZ 114. ábra).

35.11. A 35.10. pont *b)* alpontjában említett esetben a várakozást ellenőrző órát minden várakozóhelyhez el kell helyezni, jegykiadó automaták elhelyezésénél biztosítani kell, hogy a parkolóhelyek legalább 80%-ától az automata 75 méteres gyaloglással elérhető legyen.

35.12. A „Megállni tilos” jelzőtábla (KRESZ 60. ábra) alá a járművek elszállíthatóságára utaló KRESZ 63/b. ábra szerinti kiegészítő tábla csak annak érdekében helyezhető el, hogy

aa) a fényjelző készülék,

ab) a fénysorompó,

ac) az elsőbbségadási kötelezettséget, tilalmat vagy veszélyt jelző tábla

észlelését ne akadályozza,

b) a járműforgalmat vonzó intézmény ki- és bejárata, valamint az ahhoz vezető út zavartalanul megközelíthető legyen.

35.13. Korlátozott várakozási övezetnek olyan területet szabad kijelölni,

a) amelynek teljes úthálózatán, az útterületen rendelkezésre álló várakozóhelyek száma a várakozási igényektől jelentősen elmarad, és az igények kielégítése csak időbeni korlátozással érhető el,

b) amelynek környezetében a járművek várakozása az úttesten vagy útterületen kívül már biztosított,

c) ahol a kijelölt várakozóhelyek korlátozott idejű igénybevételének elrendeléséhez szükséges feltételek adottak,

d) ahol a mozgáskorlátozottakat szállító gépkocsik részére a helyi igényeknek megfelelő számú várakozóhely van.

A várakozás feltételei (időszak, időtartam) kiegészítő táblán jelezhetők.

35.14. Várakozási övezetnek olyan területet szabad kijelölni, amelynek teljes úthálózatán az útterületen rendelkezésre álló várakozóhelyek száma a várakozási igényektől jelentősen elmarad, és az igények kielégítése csak feltételekkel érhető el. A várakozás feltételeit (időszak, időtartam, várakozási díj, a 35.10. pont szerint a díjfizetés módja) kiegészítő táblán kell jelezni.

A jegykiadó automatákon legalább a következő információkat fel kell tüntetni:

a) a várakozási díj, valamint a pótdíj összege,

b) a díjfizetés időszaka és a megengedett leghosszabb várakozási időtartam,

c) a fizetés módja (készpénz, parkoló kártya, bankkártya, mobiltelefon, stb.),

d) a működtető neve és elérhetősége,

e) a díj szedését szabályozó jogszabály megjelölése.

35.15. *a)* A díjfizetési kötelezettség olyan várakozási területen, olyan időszakra (tervezett időszak) rendelhető el, amelyen az adott időszakban a járművek várakozására alkalmas helyek átlagos foglaltsága (a továbbiakban: telítettség) a 70%-ot meghaladja.

A díjfizetési kötelezettség tervezett időszaka a várakozási szokások befolyásolására, előtte-utána 2 órával kibővíthető.

A telítettség megállapításánál figyelembe kell venni az alábbi szempontokat:

aa) a várakozási díj megfizetésének kötelezettsége a naptári év napjai legalább 50%-án fennáll, és

ab) a legalább 100 darab várakozóhely működik a területen, és

ac) a telítettség legalább 20%-a két óránál rövidebb idejű parkolási igénnyel lép fel.

35.15. *b)* A várakozási övezetként kijelölt területnek egybefüggőnek, a szabályozásnak egységesnek, a terület határainak egyértelműnek kell lennie. Amennyiben a várakozási területen a közterületeknek nem azonos a tulajdonosa, abban az esetben a tulajdonosok előzetes egymás közötti megállapodását követően lehet csak bevezetni a díjfizetési kötelezettséget. Ebben az esetben a tulajdonosok (az általuk megbízott üzemeltetők) kötelesek bármely - azonos tarifaövezetben levő - parkolóautomatánál váltott parkolójegyet elfogadni.

A telítettség mértékét

ba) új díjfizetési kötelezettség elrendelését, vagy

bb) a díjfizetési kötelezettség 1 óránál hosszabb időbeli kiterjesztését, vagy

bc) a várakozási terület parkolóhelyszámának (jelen jogszabály hatálybalépésének időpontjában meglevő férőhelyszám) 10%-nál nagyobb bővítését

megelőzően kell megállapítani a változás által érintett teljes területen, a következők szerint:

bd) a mérést a tulajdonos önkormányzat megrendelésére megfelelő - a Magyar Mérnöki Kamara által igazolt - jogosultsággal rendelkező szakember bevonásával kell elvégezni,

be) a díjfizetési kötelezettség alá eső teljes területen a közcélra használható várakozóhelyeken, külön felvéve a tiltott módon várakozók számát,

bf) a mérés időpontját a legnagyobb forgalmú évszakban, két egymást követő héten, a tervezett díjfizetési időszaknak megfelelően kell kijelölni,

bg) a mérést a tervezett díjfizetési időszakban legalább óránként kell elvégezni,

bh) a mérés során a közcélú várakozóhelyeken elhelyezett járművek számát a tiltott módon várakozók számával meg kell növelni és a kapott eredményt - mint összes várakozási igényt - kell a rendelkezésre álló várakozóhelyek számához viszonyítani (%).

35.15. *c)* A mérést és eredményét - időbélyeggel vagy időazonosítóval ellátott fényképfelvételekkel együtt - is dokumentálni kell és 5 évig meg kell őrizni. A díjfizetési kötelezettséggel rendelkező területet határoló területen - amennyiben ott parkolási feszültség jelentkezik - korlátozott várakozási övezet kijelölésével, vagy a díjfizetési övezetben degresszív, progresszív, lépcsős díjrendszer alkalmazásával szükséges szabályozni.

35.16. Korlátozott várakozási, valamint a várakozási övezet jelzőtáblákkal (KRESZ 61/a., illetve KRESZ 112/d. ábra) együtt a KRESZ 63/b., 63/c. ábra szerinti kiegészítő táblákat ott kell elhelyezni, ahol a várakozási szabályokat megszegők járművét elszállíthatják, és/vagy kerékbilinccsel rögzíthetik.

35.17. *a)* P+R várakozóhely jelölhető ki olyan helyszínen, ahol:

aa) az utazási igények szempontjából meghatározó közösségi közlekedési eszköz reggeli csúcsidei követési ideje

aaa) helyi közforgalmú közlekedés esetében legfeljebb 10 perc,

aab) helyközi közforgalmú közlekedés esetében legfeljebb 30 perc, és

ab) és a várakozóhelyek átlagos távolsága a közösségi közlekedési megállóhelytől legfeljebb 300 méter, vagy a gyaloglás időszükséglete a parkoló bejáratától a meghatározó közösségi közlekedési eszköz megállóhelyéig legfeljebb 5 perc, (a gyaloglás időszükségletét a hétköznap reggeli csúcsidő feltételei között, a szabályosan közlekedő gyalogos esetére kell megállapítani), és

ac) a várakozóhely szilárd burkolattal, víztelenítéssel, valamint közvilágítással rendelkezik, és

ad) a meghatározó közösségi közlekedési eszköz megállóhelyéhez a gyalogosok számára szilárd burkolatú, közvilágítással ellátott gyalogút vagy járda vezet.

35.17. *b)* A várakozóhely kialakításánál törekedni kell a fásításra (árnyékoló növényzetre), térfigyelő kamerák működtetésére, a közösségi közlekedésre vonatkozó tájékoztatás elhelyezésére. Gondoskodni kell 50 férőhelyenként egy mozgáskorlátozottak részére kijelölt várakozóhelyről, melyet a közösségi közlekedés megállóhelyéhez legközelebb kell elhelyezni. Amennyiben a várakozóhelyet körbekerítették és a be-, illetve kihajtás ellenőrzött módon történik, a többletszolgáltatásért díj szedhető, mely mértékét a P+R várakozási hely kezelője határozza meg.

35.17. *c)* A P+R parkolóhelyre utaló jelzőtáblák elhelyezésével szükséges a várakozóhelyet és megközelítését jelezni, amelyen célszerű feltüntetni:

ca) a szabad férőhelyek számát,

cb) a következő közösségi közlekedési eszköz indulásáig hátralévő időt, továbbá - amennyiben szükséges -

cc) a nyitva tartás idejét,

cd) a fizetendő díj mértékét.

35.17. *d)* A P+R parkolóban jól láthatóan, egyértelműen és rendszeresen frissítetten, magyarul, angolul és a szükséges további nyelveken közzé kell tenni a következő információkat:

da) közösségi közlekedési térképet,

db) közösségi közlekedési menetrendet,

dc) a közösségi közlekedési eszközök megállóinak elérését segítő útbaigazító táblákat.

A P+R parkoló működtetésével kapcsolatos információk (férőhely, helyszín, díjfizetés, egyéb szolgáltatások, meghatározó közösségi közlekedési eszköz, annak reggeli csúcsidei követési ideje) gyűjtését és közzétételét annak üzemeltetője végzi.

35.18. A 200 férőhelyet meghaladó parkolási létesítményeknél (P+R, parkolóház, parkológarázs, zárt felszíni parkoló) a szabad parkolóhelyek számát rendszerbe foglalt változtatható jelzésképű jelzőtáblákkal indokolt jelezni.

36. Veszélyes helyek jelölése

36.1. A veszélyt jelző táblákat az úton - vagy annak közvetlen környezetében - fennálló, illetve lehetséges olyan veszélyekre való figyelemfelhívás céljából kell alkalmazni, amelyeket a járművezető az adottságokból - a szükséges figyelemmel és elővigyázatossággal haladva is - csak nehezen, vagy egyáltalán nem tud kellő időben felismerni. A veszélyt jelző táblák elhelyezése földutakon általában mellőzhető.

36.2. A veszélyes útszakasz hosszát kiegészítő táblán (KRESZ 97. ábra) kell jelezni, ha a veszélyes útkanyarulatok száma 3, vagy ennél több: az „Egymás utáni veszélyes útkanyarulatok” (KRESZ 66-67. ábra) jelzőtábla alatt.

36.3.

36.4. A veszélyes útkanyarulatokat jelző táblákat (KRESZ 64-67. ábra) elsősorban olyan útkanyarulatok - vagy útszakaszok, amelyeken egymás utáni útkanyarulatok vannak - jelzésére kell alkalmazni, ahol a biztonságos haladáshoz szükséges sebesség a megelőző útszakasz (útkanyarulat) biztonságos - a megengedett legnagyobb sebességet meg nem haladó - haladási sebességéhez képest legalább egyharmaddal csökken.

36.5.

36.6. Az „Útszűkület” jelzőtáblát (KRESZ 70. és 71. ábra) olyan helyek jelzésére kell alkalmazni, ahol

a) az útburkolat változatlan szélessége mellett a padkán a burkolatszéltől számított 50 cm-en belül akadály jelenik meg, illetve a padka megszűnik,

b) az út burkolatának szélessége forgalmi sávonként legalább 50-50 cm-t csökken, vagy az útburkolat teljes szélessége - útkereszteződésen kívül - 6 méter alá csökken,

c) a szembejövő forgalom elsőbbségét a KRESZ 13. és 14. ábra szerinti jelzőtáblákkal szabályozták. Az „Útszűkület” jelzőtáblán az útszűkület tényleges alaprajzi vázlatát kell feltüntetni.

36.7. Az „Útszűkület” jelzőtábla forgalmi sávok megszűnésének jelzésére - az ideiglenes forgalomszabályozás esetét kivéve - nem alkalmazható.

36.8. A „Szembejövő forgalom” jelzőtáblát mindig alkalmazni kell, ha

a) osztott pályás út - útkereszteződésen kívül - nem osztott pályás útban folytatódik,

b) az útkereszteződésben elsőbbséggel rendelkező osztott pályás út - az útkereszteződés után - nem osztott pályás útban folytatódik,

c) egyirányú forgalmú út kétirányú forgalmú útban, vagy a KRESZ 105/a. kiegészítő táblával jelölt, ellenirányú autóbusz- és/vagy kerékpárforgalommal rendelkező egyirányú útban folytatódik,

d) az addig egyirányú forgalmú út forgalmi rendjét kétirányúra változtatják, az új forgalmi rend bevezetését követően legalább 3 hónapig,

e) közúton folyó munkák miatti elkorlátozás során az egyirányú forgalmú úton, úttesten (útpályán, úttestrészen) az elkorlátozással összefüggésben a kétirányú forgalmat ideiglenesen megengedik,

f) közúton folyó munkák miatti elkorlátozás során az ideiglenesen egyirányúsított út kétirányú forgalmú útban folytatódik.

36.9. A „Bukkanó” jelzőtáblát (KRESZ 75. ábra) az olyan veszélyes hely jelzésére kell alkalmazni, ahol - az útszakasz függőleges vonalvezetése folytán - az előzési látótávolság a tetőponthoz való közeledés közben nem fokozatosan, hanem ugrásszerűen csökken, és az útszakaszon előzési tilalom nincs elrendelve.

36.10. A „Csúszós úttest” jelzőtáblát (KRESZ 77. ábra) el kell helyezni

- ahol az úton - útkereszteződésen kívül - az aszfalt vagy betonburkolat kő-, vagy keramitburkolatba folytatódik,
- műtárgyakon, amelyek felületének eljegesedése korábban várható, mint a csatlakozó útszakaszoké.

36.11. Az „Oldalszél” jelzőtáblával (KRESZ 82. ábra) együtt a szél irányát jelző szélzsákot is el kell helyezni.

36.12. A „Gyermekek” jelzőtáblát (KRESZ 84. ábra) el kell helyezni olyan hely jelzésére, ahol a gyermekek úttestre lépésével fokozottan számolni kell, vagy ahol az út környezetében gyermekek rendszeresen tartózkodnak. A jelzőtáblát általános iskola, óvoda és olyan gyermekintézmények közelében, ahol gyermekek rendszeresen felügyelet nélkül, csoportosan tartózkodnak, mindig el kell helyezni.

36.13. Az „Állatok” jelzőtáblát (KRESZ 85. és 86. ábra) olyan útszakaszon lehet elhelyezni, ahol rendszeres állathajtás van, vagy ahol az utat rendszeresen használt vadcsapás keresztezi.

36.14. A „Forgalomirányító fényjelző készülék” (KRESZ 87. ábra) jelzőtábla a három lámpából álló forgalomirányító fényjelző készülékkel irányított útkereszteződés, illetőleg a megkülönböztető jelzéseket használó gépjárművek áthaladását biztosító fényjelző készülék előrejelzésére alkalmazható. A jelzőtáblát el kell helyezni

- lakott területen kívüli forgalomirányító fényjelző készülék előtt,
- lakott területen belül olyan forgalomirányító fényjelző készülékkel irányított útkereszteződés előtt, ahol a forgalomirányító fényjelző készülék legalább 50 méterről nem látható.

36.15. Az „Útkereszteződés alárendelt úttal” jelzőtábla (KRESZ 89. ábra) - veszélyes útkereszteződések előjelzésére - autóúton és főútvonalon is elhelyezhető.

36.16.

36.17. Az „Egyéb veszély” jelzőtáblát (KRESZ 94. ábra) olyan veszély jelzésére lehet alkalmazni, amely veszély jelzésére önálló veszélyt jelző tábla nincs. A jelzőtábla alatt szöveget, vagy jelképet feltüntető kiegészítő táblával utalni kell - lehetőség szerint - a veszély jellegére.

Forgalmi rend változás” feliratú kiegészítő táblát kell az „Egyéb veszély” jelző tábla alatt elhelyezni, ha

- az útkereszteződésben az elsőbbségi viszonyok megváltoztak,
- az útkereszteződésben valamely irányban a továbbhaladást, kanyarodást megtiltották,
- gyalogos-átkelőhelyet jelöltek ki.

36.18. A „Körforgalom” veszélyt jelző táblát (KRESZ 95/e. ábra) a körforgalmú csomópont előtt abban az esetben kell elhelyezni, ha a csomópont jellege kellő távolságból (legalább előzési látótávolságon belül) nem ismerhető fel.

36.19. A „Torlódás” (KRESZ 95/f. ábra) jelzőtábla lakott területen kívül akkor helyezhető el, ha az úton rendszeresen forgalmi akadályt okoznak a feltorlódott járművek.

36.20. Sárga vagy fényvisszaverő sárga hátterű táblákat csak baleseti góchelyeken szabad alkalmazni.

37. Tájékoztatás, útbaigazítás

37.1-37.4.

37.5. A különböző szolgáltatások, kulturális, idegenforgalmi, természetvédelmi és sportolási lehetőségek KRESZ-táblával történő jelzésénél figyelemmel kell lenni arra, hogy a jelzett létesítménynél a várakozási lehetőség biztosított legyen.

37.6. Az azonos szolgáltatások közül jelzőtáblával mindig csak a legközelebbi jelezhető.

37.7. Ha a jelzett létesítmény nem közvetlenül a mellett az út mellett fekszik, amelyen jelezni kívánják, akkor a jelzőtábla alján (alatt) a kék mezőben fehér nyíl mutathatja a megközelítés irányát. Ugyancsak a tábla alján (alatt) méterben feltüntetett távolsággal a jelzett létesítmény előjelezhető.

37.8. A jelzőtábla alatt a nyitvatartási időtartam kiegészítő táblán feltüntethető.

38.

39.

X. fejezet

Közúti jelzések elhelyezése

40.

41.

Függelékek a forgalomszabályozási műszaki szabályzathoz

I. függelék

Közúti fogalmak

a) Útkereszteződés területe: két vagy több út találkozásának azon területe, amelyen az egyes forgalmi irányok szétválasztása és csatlakozása lebonyolódik.

b) Kijelölt gyalogos-átkelőhely: az úton a gyalogosok áthaladására szolgáló, útburkolati jellel jelölt terület, ahol a KRESZ 21. § (7) bekezdés értelmében a gyalogosoknak elsőbbsége van a járművekkel szemben. A kijelölt gyalogos-átkelőhelyet - az FMSZ 23.9 pontjában említett kivételekkel - jelzőtábla is jelzi.

c) Út átépítése: a meglevő úttest szerkezeti vastagságának vagy szélességének megváltoztatása.

d) Jelzőőr: az a személy, aki az úton előzetes felhatalmazás alapján jogosult - ideiglenes jelleggel - forgalmat irányítani.

e) Járda: az útnak a gyalogosok közlekedésére szolgáló - az úttesttől szintkülönbséggel, kiemelt szegéllyel, vagy más hasonló módon elválasztott része. A járda az úttesttel egy szintben is lehet, ha attól korláttal, növényzettel vagy más hasonló módon elválasztották. Útburkolati jel a járda és az úttest elválasztására nem elegendő.

f) Gyalogút: A „Gyalogút" jelzőtáblával (KRESZ 26/b ábra) megjelölt, a gyalogosok közlekedésére szolgáló önálló út.

g) Különleges forgalmi sávok: az autóbusz-forgalmi sáv, a kapaszkodósáv, a kerékpársáv, a lassítósáv, a gyorsítósáv és az autóbusz-öböl.

h) Autóbusz-forgalmi sáv: a menetrend szerint közlekedő közforgalmú autóbuszok és trolibuszok közlekedésére szolgáló, útburkolati jellel és jelzőtáblával kijelölt forgalmi sáv.

i) Kapaszkodósáv: emelkedő útszakaszon a menetirány szerinti jobb oldalon a lassan haladó járművek közlekedésére szolgáló, útburkolati jellel és jelzőtáblával jelölt forgalmi sáv.

j) Kerékpársáv: a kerékpárosok közlekedésére szolgáló, a menetirány szerint egyirányú forgalmú, útburkolati jellel jelölt forgalmi sáv.

k) Lassítósáv: az úttesten egy másik úttal való kereszteződés előtt a többi forgalmi sávtól útburkolati jellel elválasztott rész, amely az eddig igénybe vett forgalmi sávból, az ott kialakult sebességgel történő kiválásra és a továbbiakban lassításra szolgál.

l) Gyorsítósáv: az úttesten egy másik úttal való kereszteződés (becsatlakozás) után a többi forgalmi sávtól útburkolati jellel elválasztott rész, amely a mellette levő forgalmi sávba, a kialakult sebességgel történő sávváltás elősegítésére szolgál.

m) Autóbusz-öböl: a menetrend szerint közlekedő közforgalmú autóbuszok és trolibuszok megállóhelye, valamint a megállóhelyre történő ki- és beállásra kialakult úttestkiöblösödés, ahol a jármű megállóhelyét jelző táblát is elhelyezték.

n) Kanyarodósáv: útkereszteződések előtt, útburkolati jellel kijelölt olyan úttestrész, amelyre a bekanyarodó járművek kötelesek a bekanyarodás megkezdése előtt besorolni.

o) Kijelölt várakozóhely: az úton útburkolati jellel, jelzőtáblával vagy mindkettővel kijelölt, a járművek várakozására kialakított terület.

p) Gyalogos felállóhely: a kijelölt gyalogos-átkelőhely és a hozzávezető járda, vagy gyalogút csatlakozásánál levő, a gyalogosok biztonságos megállását, várakozását szolgáló olyan szilárd burkolatú felület, amelynek szélessége megegyezik a kijelölt gyalogos-átkelőhely szélességével.

r) Összehangolt jelzőlámpás csomópontok: közös időalappal működő a „vezérlő-vezérelt" logikai kapcsolatban lévő forgalomirányító fényjelző készülékkel irányított útkereszteződések (kijelölt gyalogos-átkelőhelyek).

s)

t) Forgalomtechnikai feladatok: az úton a forgalmi rend kialakítása, valamint a forgalom szabályozása közúti jelzésekkel (közúti jelzőtáblákkal, útburkolati jelekkel), jelzőberendezésekkel, valamint egyéb forgalomtechnikai elemek felhasználásával.

u) Körforgalom: olyan középszigettel és körpályával rendelkező útkereszteződés, amelynek minden ága „Körforgalom" és „Elsőbbségadás kötelező" jelzőtáblával szabályozott.

v) Többsávos körforgalom: kiemelt, át nem járható középszigettel, többsávos körpályával és legalább egyik ágán kanyarodósávokkal kialakított körforgalom.

w) Körpálya: a körforgalom útteste, amely körbezárja a középszigetet.

zs) Közúti üzemmel kapcsolatos létesítmény: közúti üzemeltetéssel kapcsolatos létesítmény, üzemanyagtöltő állomás.

A függelékben nem szereplő egyéb fogalmakat a KRESZ tartalmazza.

II. függelék

Vasúti fogalmak

A rendeletben használt egyes fogalmak meghatározása a következő:

a) Vasúti átjáró: útnak vasúti pályával való szintbeni kereszteződése. Része a vasúti átjárónak az úthoz tartozó járda vasúti pályával való kereszteződése. Nem minősül azonban vasúti átjárónak az útnak közúti vasúti (villamos-) pályával való kereszteződése.

b) Csökkentett szolgáltatási szintű vasúti pálya: legfeljebb 40 km/óra sebességgel közlekedő vonatokkal járt, folyamatosan nem felügyelt vasúti pálya, amelyen közforgalmú vasúti személyszállítási tevékenységet nem folytatnak.

c) Vasúti átjáró áthelyezése: a vasúti pálya vagy az út nyomvonalának módosítása miatt meglévő vasúti átjáró megszüntetése és az eredeti forgalmi funkció ellátására új helyen történő létesítése.

d) Vasúti gyalogos-átkelőhely: a gyalogosforgalom részére kiépített - vasúti átjáróként nem jelölt - szilárd burkolatú átvezetés a vasúti pályán, amely ha vasúti átjárónál van, annak részét képezi.

e) Mértékadó vasúti átjáró-forgalom: az a legnagyobb számérték, amelyet a vasúti átjáróban egy óra alatt áthaladó közúti járművek - személygépkocsi egységre az érvényes előírások szerint átszámított - számának és az ugyanazon idő alatt menetrend szerint áthaladó vonatok számának a szorzata naptári évenként legalább 50 esetben elér vagy meghalad.

f) Mértékadó vasúti gyalogos-átkelőhely forgalom: az a legnagyobb számérték, amelyet a vasúti átjáróban egy óra alatt áthaladó gyalogosok számának és az ugyanazon idő alatt menetrend szerint áthaladó vonatok számának a szorzata naptári évenként legalább 50 esetben elér vagy meghalad.

g) Teljes rálátási háromszög: az a háromszög terület, amelyet az úttest felezővonalának és a vasúti pálya tengelyének metszéspontjától

az úttesten a vasúti átjáró előtt L_k távolságban, és

a vasúti pályán mindkét irányban L_v távolságban lévő pontok határoznak meg.

Az L_k távolság vízszintes úton

30 km/óra sebességnél 20 m,
50 km/óra sebességnél 40 m,
70 km/óra sebességnél 75 m,
90 km/óra sebességnél 120 m,
egyéb esetben a következő ábra szerint meghatározott érték:

Az L_k távolság meghatározásánál:

- lakott területen kívüli szilárd burkolatú úton 90 km/óra,
- lakott területen lévő szilárd burkolatú úton a „Sebességkorlátozás” jelzőtáblával engedélyezett sebességet, annak hiányában 50 km/óra,
- földúton 30 km/óra sebességet kell alapul venni.

Az L_v távolság a vasúti pályára engedélyezett - km/órában kifejezett - sebesség számértékének ötszöröse, méterben.

h) Csökkentett rálátási háromszög: az a háromszög, amelyet az úttest felezővonalának és a vasúti pálya tengelyének metszéspontjától

- az út tengelyén a fénysorompó jelzőjétől, illetve a vasúti átjáró kezdete jelzőtábla oszlopától visszafelé mért 1 méter távolságban, valamint
- a vasúti pályán mindkét irányban L_v távolságban levő pontok határoznak meg. Az L_v távolság azonos a teljes rálátási háromszögnél leírt definícióval.

i) vasúti gyalogos-átkelőhelynél szükséges szabad rálátás.

Vasúti gyalogos-átkelőhelynél a rálátás akkor szabad, ha az elsodrási határtól a vasúti pálya mindkét irányban L_v távolságra belátható. L_v távolság (méterben) a vasúti pályára engedélyezett sebesség km/órában megadott számértékének

- háromszorosa egy- és kétvágányú,
- ötszöröse kettőnél több vágányú pálya esetén.

j) Elsodrási határ: az a vágánytengellyel párhuzamos sávot határoló vonal, amely sávon belül vonat közlekedése esetén a tartózkodás veszélyes. Az elsodrási határ vágánytengelytől mért távolsága a vasúti pályára engedélyezett sebesség függvényében az alábbi:

v (km/ó)		a vágánytengelytől mért távolság (m)
0	-5	1,80
6	-20	2,00
21	-40	2,20
41	-100	2,50
101	-160	3,00

k) Teljes sorompó: olyan sorompóberendezés, amely a keresztező utat - osztottpályás út esetén annak egyik úttestjét - teljes szélességben sorompórúddal zárja el vasúti jármű közlekedésekor és áthaladása alatt.

l) Félsorompó: olyan sorompóberendezés, amely a vasúti jármű közlekedésekor és áthaladásakor csak az úttest menetirány szerinti jobb oldalát - legalább kétharmad szélességben - zárja le sorompórúddal. Mindig a fénysorompó kiegészítéseként működik.

m) Fénysorompó: olyan sorompóberendezés, amely a vasúti jármű közlekedését és áthaladását két egymás mellett levő, felváltva villogó piros fénnyel jelzi. Egyébként a készülék villogó fehér fényt ad.

n) Helyből kezelt teljes sorompó: olyan teljes sorompó, amelynek kezelése közben a kezelőszemélyzet az utat - a vasúti átjáró mindkét oldalán - legalább L_k távolságban át tudja tekinteni.

o) Távolból kezelt teljes sorompó: olyan teljes sorompó, amelynek kezelése közben a kezelőszemélyzet a vasúti átjárót, illetőleg az utat - a vasúti átjáró mindkét oldalán - legalább L_k távolságban akadálytalanul áttekinteni nem tudja.

p) Felhívásos sorompó: olyan távolból kezelt, alaphelyzetében lezárt teljes sorompó, amelyet a kezelő személyzet a vasúti átjárót közúton használni kívánó felhívására nyit fel, abban az esetben, ha vasúti jármű nem közlekedik.

q) Időszakosan üzemelő teljes sorompó: olyan teljes sorompó, amelyet csak meghatározott időszakokban kezelnek, ezen kívüli időben pedig a csapórudak zárt helyzetben vannak.

r) Jelzővel függésben levő sorompó: az a teljes-, fél-, fénysorompó, amelynél csak a sorompó zárt helyzetében állítható „szabad” állásba a vasúti jelző.

s) Vonat által vezérelt sorompó: az a fény, ill. fény- és félsorompó, amelynek zárását és nyitását minden irányból - vagy állomások területén levő, illetőleg ahhoz közeli vasúti átjáróknál legalább egyik irányból (pl. a nyíltvonal felől) - a vasúti jármű a vasúti pályába beépített vonatérzékelő elemeken áthaladva vezérli.

Jelzővel ellenőrzött vonat által vezérelt sorompó: az a sorompó, ahol a berendezés üzemképes működését vasúti jelző ellenőrzi.

t) Menekítősáv: legalább 30 m hosszúságú és egy forgalmi sáv (FMSZ 1.2 pont) szélességű útfelület vasúti átjárón keresztülvezető út másik úthoz történő csatlakozásánál.

u) Számított kapacitás (Ej/óra): megfelelő forgalom * [1 - zárvatartási idő (perc)*csúcsórai vasúti forgalom (vonat/óra)/60], ahol a megfelelő forgalom lakott területen kívül 1400 Ej/óra, lakott területen belül 1500 Ej/óra.

v)

z) Folyamatos szolgálatot ellátó állomás: ahol a vonatközlekedés idején szolgálatot tartanak.

x) A rendeletben foglalt, a vasúti átjárótól számított különböző távolságok (pl. 30 m, 80 m stb.) mindig a vágánytengelytől értendők. (Több vágány esetén a legközelebb levő vágánytengelytől.)

y) Előzárási idő:

A fénysorompó villogó piros fényre váltásától a - vasúti pályára engedélyezett legnagyobb sebességgel közlekedő - vonatnak a vasúti átjáróhoz érkezéséig eltelt idő. A fény-, illetve félsorompóval kiegészített, fénysorompóval biztosított vasúti átjáró előzárási idejének számításánál 1,6 m/sec legkisebb közúti járműsebességet és 10 sec biztonsági többletidőt kell figyelembe venni.